

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΤΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΤΗΣ
ΜΟΥΣΟΥΛΜΑΝΙΚΗΣ ΜΕΙΟΝΟΤΗΤΑΣ
ΣΤΗ ΘΡΑΚΗ

πρόσθεση όχι αφαίρεση
πολλαπλασιασμός όχι διαίρεση

“Εκπαίδευση των παιδιών της μουσουλμανικής μειονότητας στη Θράκη”
Η εξέλιξη της δράσης 6: “Δημιουργικά Εργαστήρια Νέων” 2014-2015

Έκθεση καταγραφής & αποτίμησης της εξέλιξης των ΔΕΝ
Σεπτέμβριος 2015

Άννη Βασιλείου

Κοινωνική Ψυχολόγος - Υπεύθυνη Δράσης “Δημιουργικά Εργαστήρια Νέων”

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Η εξέλιξη της δράσης των ΔΕΝ: Σεπτέμβριος 2014- Αύγουστος 2015.....	4
Εξέλιξη του συντονισμού & της εποπτείας του δικτύου συνεργατών της δράσης των ΔΕΝ.....	4
Η εξέλιξη του συντονισμού του δικτύου συνεργατών ως αναπόσπαστο μέρος της μεθοδολογίας κοινωνικο-πολιτισμικής εμπύχωσης που αναπτύσσει η δράση των ΔΕΝ.....	4
Η εξέλιξη της εσωτερικής αξιολόγησης ως αναπόσπαστο μέρος της μεθοδολογίας κοινωνικο-πολιτισμικής εμπύχωσης που αναπτύσσει η δράση των ΔΕΝ.....	5
Εξέλιξη της συνέργειας των ΔΕΝ με το σύνολο των δράσεων του ΠΕΜ.....	6
Εξέλιξη των διαφοροποιημένων δράσεων των ΔΕΝ.....	6
Κύκλος επιμέρους δράσεων των ΔΕΝ 2014-2015.....	6
1. Κατασκευάζοντας το νέο χάρτη των ΔΕΝτοπ(ι)ων 2014-2015.....	6
Περίληψη της δράσης.....	6
Εξέλιξη της δράσης των ΔΕΝ.....	7
(α) παιδιά και γονείς στα κεντρικά ΚΕΣΠΕΜ (Ξάνθης & Κομοτηνής).....	7
(β) έφηβοι Γυμνασίου και Α Λυκείου στο κεντρικό ΚΕΣΠΕΜ Ξάνθης.....	8
(γ) φοιτητές και νέοι ενήλικες – έφηβοι Β-Γ Λυκείου.....	8
(δ) κοινότητα.....	8
Σχολική κοινότητα (εξέλιξη κοινής δράσης ΔΕΝ-Σχολής Χίλλ στην Αθήνα).....	8
Περιφερειακά ΚΕΣΠΕΜ (Οργάνη, Σάπες, Ίασμος, Σέλερο, Δροσερό, Εχίνος, Εύλαλο):.....	8
Τοπικές κοινότητες στους Δήμους Ν. Ξάνθης & Ροδόπης:.....	8
Τοπικές κοινότητες (συνεργασία με συλλόγους).....	9
Τοπικοί φορείς (διάφοροι).....	9
Εξέλιξη του δικτύου συνεργατών των ΔΕΝ.....	9
Πολλαπλές αφηγήσεις αποτίμησης του κύκλου δράσης Οκτώβριος 2014 - Αύγουστος 2015.....	10
2. Ομάδες νέων στους ΔΕΝτόπους.....	12
Περίληψη της δράσης.....	12
Οι ΔΕΝτόποι.....	12
Τα ΔΕΝ τοπία.....	12
Οι ΔΕΝδράσεις.....	12
(α) Επιμέρους δράση “Φοιτητικές διαδρομές” (Νοέμβριος 2014 – Φεβρουάριος 2015).....	12
(β) Επιμέρους δράση “Μαθητικές διαδρομές” (Μάρτιος-Απρίλιος 2015).....	12
(γ) Επιμέρους δράση “Δ.Ε.Ν. Μαϊ-γιαζουμε!” (Απρίλιος-Μάιος 2015).....	13
(δ) Επιμέρους δράση “ΔΕΝ ΠΛΑΤΕΙΑ-ΖΟΥΜΕ” (Μάιος-Ιούνιος 2015).....	13

Συμμετοχή στη δράση.....	13
ΟΜΑΔΕΣ ΝΕΩΝ.....	14
ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΔΡΑΣΕΙΣ ΟΜΑΔΩΝ ΝΕΩΝ.....	14
3. Δράση στην κοινότητα.....	15
3.1 Συνεργασία με σχολική κοινότητα: Ομάδα νέων ΔΕΝ <> Ομάδα νέων Σχολής Χίλλ (Αθήνα).....	15
Περίληψη της δράσης.....	15
Συμμετοχή στη δράση.....	17
3.2 Συνεργασία με τοπικές κοινότητες: περιφερειακά ΚΕΣΠΕΜ.....	17
Περίληψη της δράσης.....	17
Συμμετοχή στη δράση.....	18
3.2.1 ΚΕΣΠΕΜ ΔΡΟΣΕΡΟΥ - (Νοέμβριος 2014).....	18
3.2.2 ΚΕΣΠΕΜ ΣΕΛΕΡΟΥ (Ιανουάριος 2015).....	18
3.2.3 ΚΕΣΠΕΜ ΕΥΛΑΛΟΥ (Φεβρουάριος 2015).....	19
3.2.4 ΚΕΣΠΕΜ ΕΧΙΝΟΥ (Φεβρουάριος-Μάιος 2015).....	19
3.2.5 ΚΕΣΠΕΜ ΙΑΣΜΟΥ (Μάρτιος 2015).....	19
3.2.6 ΚΕΣΠΕΜ ΣΑΠΩΝ (Μάιος 2015).....	19
3.3 Συνεργασία με τοπικές κοινότητες: Δήμοι Ν. Ξάνθης & Ροδόπης.....	20
Περίληψη της δράσης.....	20
Δήμος Τοπείρου.....	20
Συμμετοχή στη δράση.....	22
3.4 Συνεργασία με τοπικές κοινότητες: Σύλλογοι.....	22
Περίληψη της δράσης.....	22
Συμμετοχή στη δράση.....	22
3.4.1 ΣΥΛΛΟΓΙΚΗ ΔΡΑΣΗ ΣΤΑ ΦΙΛΙΑ (ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2014).....	22
4. Θερινά ΔΕΝ 2015.....	23
Περίληψη της δράσης.....	23
Συμμετοχή στη δράση.....	23
...κλείνοντας τον κύκλο, με τη ματιά της επιστημονικής υπεύθυνης της δράσης των ΔΕΝ.....	24
Πίνακες συμμετοχής στις δράσεις των ΔΕΝ.....	25
Πίνακας 1.....	25
Πίνακας 2.....	26
Πίνακας 3.....	27
Πίνακας 3.1.....	28
Πίνακας 3.2.....	28
Πίνακας 3.3.....	28
Πίνακας 4.....	29

Η εξέλιξη της δράσης των ΔΕΝ: Σεπτέμβριος 2014- Αύγουστος 2015

Οι μικτές πολιτισμικά ομάδες νέων οι οποίες σταδιακά δημιουργούνται στα ΚΕΣΠΕΜ απευθύνονται σε παιδιά, προέφηβους, έφηβους και νέους ενήλικες των τοπικών κοινωνιών. Στόχος είναι η γνωριμία των μειονοτικών μαθητών με ομήλικους της πλειονότητας και η από κοινού κοινωνικοποίηση μέσα από δημιουργικές δραστηριότητες. Τόσο στα ΔΕΝ σταθερών ομάδων, όσο και στα Θερινά ΔΕΝ οι νέοι ενθαρρύνονται να αναλάβουν πρωτοβουλίες και να συνεργαστούν μεταξύ τους για κοινό έργο. Δημιουργώντας σχέσεις αλληλοστήριξης μεταξύ τους, μέσα από κοινά βιώματα, κατακτούν ψυχοκοινωνικές δεξιότητες οι οποίες μεταφέρονται στην καθημερινή ζωή έξω από τα ΔΕΝ – στη γειτονιά, στο σχολείο.

Το δίκτυο συνεργατών των ΔΕΝ αποτελείται από μέλη των τοπικών κοινωνικών του πεδίου παρέμβασης του προγράμματος. Η μικτή πολιτισμικά ομάδα ενηλίκων συνδιαμορφώνει την πορεία της δράσης των ΔΕΝ. Η δυνατότητα ενός βιωματικού χαρακτήρα εργαστηρίου συνύπαρξης γύρω από κοινό έργο, δίνει στους συνεργάτες των ΔΕΝ την ευκαιρία να αναπτύξουν εργαλεία και μεθοδολογία κοινωνικό-πολιτισμικής εμφύχωσης που να ανταποκρίνονται στις ανάγκες των ομάδων νέων με τους οποίους θα καλεστούν να συνδιαλλαγούν στα πλαίσια της ανάπτυξης της δράσης.

Η δράση των ΔΕΝ συμβάλλει άμεσα στο χτίσιμο σχέσεων εμπιστοσύνης και συνεργασίας μεταξύ των νέων διαφορετικών πολιτισμικών ομάδων, και άρα έμμεσα στην καταπολέμηση της σχολικής διαρροής μέσω των ψυχοκοινωνικών δεξιοτήτων στις οποίες εκπαιδεύει βιωματικά τους νέους. Τα ΔΕΝ αποτελούν ένα ασφαλές εργαστήριο για κάθε νέο που επιθυμεί να μάθει τη συμβίωση, την επίλυση συγκρούσεων, τον διαπολιτισμικό διάλογο, και τη συμμετοχή σε κοινό έργο ως ισότιμο μέλος ομάδας. Ενθαρρύνει το χτίσιμο της αυτοπεποίθησης, της αυτενέργειας, της επικοινωνίας, της συνεργατικής συμβίωσης και της δημιουργικής έκφρασης. Αυτές οι βιωμένες δεξιότητες γίνονται εφόδια ενός νέου καθώς μαθαίνει να τις μεταφέρει στην καθημερινή ζωή έξω από τα ΔΕΝ – στη γειτονιά και στις σχέσεις του ως μέλος μιας σχολικής κοινότητας. Όσο περισσότερο αναπτύσσει δεξιότητες που του επιτρέπουν την ισότιμη και ενεργή ένταξη στο κοινωνικό του περιβάλλον, τόσο αποθαρρύνεται το βίωμα του αποκλεισμού.

Η δράση των ΔΕΝ - μέσω της συνεξέλιξης της ομάδας εμφυχωτών και των ομάδων νέων - συμβάλλει άμεσα στο χτίσιμο σχέσεων εμπιστοσύνης και συνεργασίας μεταξύ διαφορετικών πολιτισμικών ομάδων, και άρα έμμεσα στην καταπολέμηση της σχολικής διαρροής μέσω των ψυχοκοινωνικών δεξιοτήτων στις οποίες εκπαιδεύει τα μέλη του, είτε ανήκουν στην ομάδα εμφυχωτών είτε ανήκουν στις ομάδες νέων. Τα ΔΕΝ αποτελούν ένα ασφαλές εργαστήριο για καθέναν που επιθυμεί να εξασκήσει τη συμβίωση, την επίλυση συγκρούσεων, τον διαπολιτισμικό διάλογο, και τη συμμετοχή σε κοινό έργο ως ισότιμο μέλος ομάδας. Ενθαρρύνει το χτίσιμο της αυτοπεποίθησης, της αυτενέργειας, της επικοινωνίας, της συνεργατικής συμβίωσης και της δημιουργικής έκφρασης. Αυτές οι βιωμένες δεξιότητες γίνονται εφόδια καθώς ο καθένας μαθαίνει να τις μεταφέρει στην καθημερινή ζωή έξω από τα ΔΕΝ – στη γειτονιά και στις σχέσεις του ως μέλος μιας κοινότητας. Όσο περισσότερο αναπτύσσει δεξιότητες που του επιτρέπουν την ισότιμη και ενεργή ένταξη στο κοινωνικό του περιβάλλον, τόσο αποθαρρύνεται το βίωμα του αποκλεισμού.

Η δεύτερη κατά σειρά χρονιά παράτασης του Προγράμματος και των ΚΕΣΠΕΜ (2014-2015) έδωσε την ευκαιρία για ουσιαστική εξέλιξη της πορείας ανάπτυξης της δράσης των ΔΕΝ.

Εξέλιξη του συντονισμού & της εποπτείας του δικτύου συνεργατών της δράσης των ΔΕΝ

Η εξέλιξη του συντονισμού του δικτύου συνεργατών ως αναπόσπαστο μέρος της μεθοδολογίας κοινωνικο-πολιτισμικής εμφύχωσης που αναπτύσσει η δράση των ΔΕΝ

Η δεύτερη κατά σειρά χρονιά παράτασης του ΠΕΜ (2014-2015) έδωσε την ευκαιρία να εξελιχθεί περαιτέρω η εποπτεία της δράσης από μία διεργασία που συντονίζεται από την υπεύθυνη της δράσης- σε μία διεργασία που εμφυχώνεται από την ίδια την ομάδα συνεργατών των ΔΕΝ ως αναπόσπαστο κομμάτι της μεθοδολογίας της κοινωνικο-πολιτισμικής εμφύχωσης. Ο ρόλος της υπεύθυνης της δράσης στις τακτικές εβδομαδιαίες συναντήσεις της ολομέλειας των συνεργατών εδραιώθηκε σε ρόλο εποπτείας του συντονισμού της ομάδας την οποία ανέλαβαν μέλη της ίδιας της ομάδας.

Πραγματοποιήθηκαν **επιμέρους εποπτικές συναντήσεις** της υπεύθυνης της δράσης των ΔΕΝ με μέλη του δικτύου συνεργατών των ΔΕΝ (σύνδεση με skype και από κοντά) όσο και **συναντήσεις της ολομέλειας του δικτύου συνεργατών** (σε συνάντηση με φυσική παρουσία ή/και συντονισμό της υπεύθυνης δράσης) για τις ανάγκες διερεύνησης της εξέλιξης της συνολικής πορείας της δράσης και την προετοιμασία, το σχεδιασμό, την παρακολούθηση και αποτίμηση των επιμέρους δράσεων του νέου κύκλου της δράσης 2014-2015. Τα μέλη του

δικτύου συνεργατών πραγματοποίησαν συνάντηση συντονισμού και ανατροφοδότησης της πορείας της δράσης μία φορά την εβδομάδα σε όλη τη διάρκεια της δράσης, με συντονισμό από τα μέλη του δικτύου συνεργατών των ΔΕΝ.

ΜΗΝΑΣ	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΕΣ ΕΠΟΠΤΙΚΩΝ ΣΥΝΑΝΤΗΣΕΩΝ	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΕΣ ΟΛΟΜΕΛΕΙΩΝ ΔΕΝ+
ΣΕΠ	Τρ 23/9, Δε 29/9	Δε 21/9*, Δε 29/9
ΟΚΤ	Τε 1/10, Τε 8/10, Δε 13/10, Πα 17/10, Δε 20/10, Πε 23/10, Πα 24/10, Σα 25/10, Δε 27/10, Τρ 28/10, Πα 31/10	Τε 8/10, Δε 13/10, Δε 20/10, Δε 27/10
ΝΟΕ	Δε 3/11, Τρ 4/11, Τε 5/11 Δε 10/11, Πε 13/11, Πε 20/11, Πα 21/11, Δε 24/11, Πε 27/11	Δε 3/11, Δε 10/11, Δε 17/11, Δε 24/11, Δε 30/11
ΔΕΚ	Τρ 2/12, Πε 4/12, Πα 5/12, Πε 11/12, Πε 18/12, Πα 19/12, Δε 22/12	Δε 1/12, Δε 8/12, Δε 15/12, Δε 22/12
ΙΑΝ	Δε 5/1* - Κυ 11/1*, Τρ 13/1, Πε 15/1, Πα 23/1*, Δε 26/1*, Πε 29/1	Δε 5/1*, Κυ 11/1*, Δε 12/1, Δε 19/1, Δε 26/1
ΦΕΒ	Πε 5/2, Πα 6/2, Δε 9/2, Τρ 10/2, Πε 12/2, Τρ 17/2, Πε 19/2, Τρ 24/2, Πε 26/2	Δε 2/2, Δε 9/2, Δε 16/2
ΜΑΡ	Τρ 3/3, Πε 5/3, Τρ 10/3, Πε 12/3, Δε 16/3, Τρ 17/3-Τρ 31/3*	Δε 2/3, Δε 9/3, Δε 16/3, Δε 23/3, Δε 30/3
ΑΠΡ	Τε 1/4-Πα 3/4, Σα 4/4-Τρ 7/4*, Τε 8/4*, Πε 16/4, Δε 20/4*, Πε 23/4, Δε 27/4, Πε 30/4	Δε 20/4, Δε 27/4
ΜΑΪ	Πε 7/5, Πε 14/5, Πα 15/5*, Πε 21/5, Πε 28/5	Δε 4/5, Δε 11/5, Δε 18/5*, Δε 25/5*
ΙΟΥΝ	Πα 5/6-Κυ 7/6*, Δε 8/6-Τρ 9/6*, Πε 12/6, Δε 15/6, Δε 22/6	Δε 8/6, Δε 15/6, Πε 18/6, Δε 22/6, Τρ 30/6
ΙΟΥΛ	Δε 13/7, Πε 16/7, Δε 20/7, Τρ 21/7, Πε 23/7, Πα 24/7, Σα 25/7	Δε 20/7, Πα 24/7, Τε 29/7*
ΑΥΓ	Σα 8/7-Πα 14/7*	Πε 6/7-Πα 7/7*, Κυ 23/7* & Δε 21/9*

* συνάντηση με φυσική παρουσία ή/και συντονισμό της υπεύθυνης δράσης
(...) συνάντηση ολομέλειας με συντονισμό από τα μέλη του δικτύου συνεργατών των ΔΕΝ

Η εξέλιξη της εσωτερικής αξιολόγησης ως αναπόσπαστο μέρος της μεθοδολογίας κοινωνικο-πολιτισμικής εμπύχωσης που αναπτύσσει η δράση των ΔΕΝ

Η δεύτερη κατά σειρά χρονιά παράτασης του ΠΕΜ (2014-2015) έδωσε την ευκαιρία να εδραιωθεί η “εσωτερική αξιολόγηση” που αναπτύχθηκε κατά την τριετία 2010-2013 και εξελίχθηκε κατά την πρώτη χρονιά παράτασης του ΠΕΜ (2013-2014) από μία διεργασία που συντονίζεται από “εξωτερικούς συνεργάτες” -με ευθύνη της υπεύθυνης της δράσης- σε μία διεργασία που εμπυχώνεται από την ίδια την ομάδα συνεργατών των ΔΕΝ ως αναπόσπαστο κομμάτι της μεθοδολογίας της κοινωνικο-πολιτισμικής εμπύχωσης. Οι “πολλαπλές αφηγήσεις” που συνθέτουν εικόνες αποτίμησης της δράσης βρήκαν τη θέση τους στον χώρο που δημοσιοποιεί την πορεία της δράσης - στους διαδικτυακούς ΔΕΝτόπους στην ιστοσελίδα του ΠΕΜ (βλ. παραδείγματα παρακάτω).

Η διεργασία αποτίμησης και αξιολόγησης ενσωματώθηκε στη ροή της δράσης των ΔΕΝ, αποτελώντας σημαντικό μέρος της μεθοδολογίας που αναπτύσσεται. Εξερίχθηκε σε μια ζωντανή διεργασία ανατροφοδότησης που εμπλέκει όλα τα μέρη (εμπυχωτές, γονείς, νέους, συνεργάτες επιμέρους δράσεων) η οποία βρίσκεται στον πυρήνα της διαδικασίας σχεδιασμού καθώς ζητούμενο είναι η υλοποίηση εκείνων των δράσεων που ανταποκρίνονται καλύτερα στις εκάστοτε ανάγκες του κοινωνικού πεδίου μέσα στο οποίο αναπτύσσονται – τόσο στο χρόνο όσο και στο χώρο.

Πριν σχεδιαστεί κάθε δράση, η έρευνα πεδίου πραγματοποιείται τόσο “προς τα έξω” -στο κοινωνικό πεδίο στο οποίο απευθύνεται- όσο και “προς τα μέσα”, μέσα από διάλογο οραματισμού της εξέλιξης της συνολικής δράσης των ΔΕΝ μεταξύ των μελών του δικτύου συνεργατών της.

Καθώς προχωράει κάθε δράση, η ανατροφοδότηση των μελών της καθοδηγεί τον επαναπροσδιορισμό των στόχων και του σχεδιασμού της δράσης.

Καθώς ολοκληρώνεται κάθε επιμέρους δράση, η διαδικασία “αφομοίωσης” της δράσης δίνει ταυτόχρονα τη δυνατότητα στα μέλη του δικτύου συνεργατών των ΔΕΝ να αναπτύξουν ενημερότητα γύρω από την γνώση και την εμπειρία που έχει κερδηθεί (οι καρποί της δράσης), όσο και γύρω από τις πιθανές κατευθύνσεις εξέλιξης νέων δράσεων (οι σπόροι της δράσης).

Για τις ανάγκες της συνεχούς αποτίμησης και αξιολόγησης της πορείας της δράσης των ΔΕΝ, πραγματοποιήθηκαν ειδικά σχεδιασμένες συζητήσεις του δικτύου συνεργατών των ΔΕΝ κάθε μήνα κατά την πορεία της φετινής δράσης γύρω από τους στόχους και την αποτίμηση της πορείας της δράσης όπου αξιοποιήθηκε η μεθοδολογία των “πολλαπλών αφηγήσεων”. Συμπληρωματικά, υπήρξε παρακολούθηση της πορείας της δράσης μέσω των καταγραφών τόσο της υπεύθυνης της δράσης όσο και της ομάδας εμπυχωτών

των ομάδων νέων και των διαφοροποιημένων δράσεων.

Εξέλιξη της συνέργειας των ΔΕΝ με το σύνολο των δράσεων του ΠΕΜ

Κατά τη διάρκεια της δεύτερης κατά σειράς χρονιάς παράτασης του ΠΕΜ (2014-2015), το δίκτυο συνεργατών των ΔΕΝ -καθώς και η δράση- παρέμεινε ενεργό μέρος του διαλόγου μεταξύ δράσεων και υπευθύνων δράσεων του ΠΕΜ με στόχο τη μέγιστη δυνατή συνέργεια μεταξύ δράσεων και το άνοιγμα των ΚΕΣΠΕΜ στις τοπικές κοινωνίες. Σχεδιάστηκαν κι υλοποιήθηκαν κατά τόπους δράσεις με σκοπό την ενδυνάμωση της κοινωνικής ένταξης των νέων και την ενίσχυση της διαπολιτισμικής διάστασης των ΔΕΝ.

Μέσω της μεθοδολογίας της κοινωνικο-πολιτισμικής εμψύχωσης, συνεχίσαμε να αναπτύσσουμε ένα υποστηρικτικό για τη δράση των ΔΕΝ δίκτυο που συμπεριέλαβε νέους ενήλικες, γονείς, μέλη των τοπικών κοινωνιών, καθώς και την εκπαιδευτική κοινότητα. Οι ομάδες νέων και το δίκτυο συνεργατών των ΔΕΝ συμμετείχαν σε όλο το φάσμα επικοινωνίας των δράσεων του ΠΕΜ (newsletter, ιστοσελίδα, δημόσιες εκδηλώσεις του προγράμματος).

Εξέλιξη των διαφοροποιημένων δράσεων των ΔΕΝ

Κύριο χαρακτηριστικό των επιμέρους δράσεων των ΔΕΝ κατά τη δεύτερη κατά σειρά χρονιά παράτασης του ΠΕΜ (2014-2015) ήταν η διεύρυνση της διαφοροποιημένης ανάπτυξής του. Ενώ διατηρήθηκε η αναγνωρισιμότητα των δράσεων (ομάδες νέων, θερινές δραστηριότητες) που είχε εδραιωθεί κατά την τριετία 2010-2013 και την πρώτη χρονιά παράτασης του ΠΕΜ (2013-2014) ταυτόχρονα αναπτύχθηκε μια ροή συνεχούς έρευνας πεδίου -με συμμετοχή των νέων και των οικογενειών τους, σχολικών κοινοτήτων, συλλόγων τοπικών κοινωνιών, συνεργατών του ΠΕΜ και των ΚΕΣΠΕΜ- η οποία επέτρεψε την ανάδειξη διαφοροποιημένων δράσεων σε κάθε διαφορετικό κοινωνικό πεδίο, ανάλογα με τις εκάστοτε εκφρασμένες ανάγκες. Σε όλη την πορεία της φετινής δράσης, η αμφίδρομη ανατροφοδότηση μεταξύ του δικτύου συνεργατών των ΔΕΝ και των μελών των τοπικών κοινωνιών που συμμετείχαν στις δράσεις έγινε κεντρικό εργαλείο σχεδιασμού και επανασχεδιασμού των στόχων της δράσης των ΔΕΝ.

Οι δράσεις των ΔΕΝ ακολουθούν το μοτίβο που αναπτύχθηκε κατά την τετραετία 2010-2014, και διαχωρίζονται βάση του χαρακτήρα της επιμέρους δράσης:

(α) **ο σχεδιασμός του νέου κύκλου της δράσης:** η φάση αποτίμησης της δράσης και διερεύνησης αναγκών βάση της οποίας σχεδιάζεται τόσο η εξέλιξη της δράσης όσο και η εξέλιξη του δικτύου συνεργατών των ΔΕΝ - κατά την φθινοπωρινή περίοδο.

(β) **ομάδες νέων:** η ανάπτυξη σταθερών ομάδων νέων οι οποίες αναπτύσσουν κατά τόπους δράση - κατά την χειμερινή και ανοιξιάτικη περίοδο.

(γ) **εκδηλώσεις ανοιχτές στην τοπική κοινότητα:** μικρής διάρκειας η/και αυτοτελής δράσεις που στοχεύουν στη δημοσιοποίηση της δράσης των ΔΕΝ, το άνοιγμα της δράσης στην συμμετοχή της τοπικής κοινωνίας, και την ενθάρρυνση ομάδων νέων να μοιραστούν τα δημιουργικά τους έργα με φίλους και γονείς - κατά την χειμερινή και την ανοιξιάτικη περίοδο.

(δ) **θερινά ΔΕΝ:** η ανάπτυξη δράσης που φιλοξενεί διαφορετικές συνθέσεις νέων από όλο το κοινωνικό πεδίο όπου δραστηριοποιείται η δράση των ΔΕΝ, σε φυσικό χώρο - κατά την καλοκαιρινή περίοδο.

Κύκλος επιμέρους δράσεων των ΔΕΝ 2014-2015

1. Κατασκευάζοντας το νέο χάρτη των ΔΕΝ τοπ(ι)ων 2014-2015

Περίληψη της δράσης

Δημιουργικά Εργαστήρια Νέων (ΔΕΝ) - Δράση: "[Κατασκευάζοντας τον νέο χάρτη των ΔΕΝ τοπ\(ι\)ων](#)" (21/9 - 31/10 2014)

Η δράση προετοιμασίας και σχεδιασμού του νέου κύκλου της δράσης των ΔΕΝ (2014-2015) είχε στόχο να ενθαρρύνει το διάλογο μεταξύ των μελών του δικτύου συνεργατών ώστε να αξιοποιηθεί το σύνολο της πολύχρονης εμπειρίας στο σχεδιασμό του νέου κύκλου δράσης. Σκοπός ήταν να ανακαλύψουμε και να συνδιαμορφώσουμε την εξέλιξη της μορφής της δράσης και της οργάνωσης του δικτύου συνεργατών ώστε να χτίζει πάνω σε όλους τους προηγούμενους κύκλους και συγχρόνως να την προχωράει σε νέα ανοίγματα.

Τα μέλη της διαπολιτισμικής ομάδας συνεργατών των ΔΕΝ πραγματοποίησαν σειρά συναντήσεων για την αποτίμηση του έργου των ΔΕΝ και την εξέλιξη της δράσης. Στη συνέχεια, και με στόχο το σχεδιασμό του νέου κύκλου της δράσης, σχεδίασαν και υλοποίησαν σειρά συναντήσεων με νέους (παιδιά, προέφηβους, έφηβους, φοιτητές και νέους ενήλικες) και γονείς. Μέσω της μεθοδολογίας της κοινωνικο-πολιτισμικής εμπύχωσης, σκοπός αυτών των συναντήσεων ήταν η διαφοροποιημένη διερεύνηση αναγκών ώστε να υπάρξει συνδιαμόρφωση του περιεχομένου των επιμέρους δράσεων – συμπεριλαμβάνοντας τόσο της τρέχουσες επιθυμίες και ανάγκες των συμμετεχόντων στα ΔΕΝ όσο και τις προτάσεις των εμπυχωτών. Καλώντας νέα και ενήλικα μέλη των τοπικών κοινωνιών με πολύχρονη εμπειρία στα ΔΕΝ να συμμετέχουν στη διαμόρφωση των επιμέρους δράσεων και εργαστηρίων που θα αναπτυχθούν την περίοδο 2014-2015, τα ΔΕΝ εξελίσσουν το διαπολιτισμικό τους άνοιγμα στις τοπικές κοινωνίες.

Αν και ενιαία μέσα στο χρόνο των έξι βδομάδων (21/9 - 31/10), η δράση εξελίχθηκε γύρω από δύο άξονες:

(α) *συναντήσεις συντονισμού και εποπτείας του δικτύου συνεργατών των ΔΕΝ για τον οραματισμό και το σχεδιασμό του νέου κύκλου της δράσης:* με σκοπό την κατασκευή του νέου χάρτη των ΔΕΝτοπ(ι)ων μέσω μιας σειράς συναντήσεων των μελών του ΔΕΝ+ που ενθαρρύνουν την ανταλλαγή σκέψεων, τον αναστοχασμό, το διάλογο και τη συνδιαμόρφωση της νέας μορφής της δράσης καθώς και τον νέο τρόπο οργάνωσης του δικτύου συνεργατών.

(β) *συναντήσεις με νέους, γονείς και μέλη των τοπικών κοινωνιών για τη διερεύνηση αναγκών και το σχεδιασμό επιμέρους δράσεων:* με σκοπό την προετοιμασία του νέου κύκλου μέσω μιας σειράς επαφών με νέους, με γονείς, με συνεργάτες των ΚΕΣΠΕΜ, με μέλη της κοινότητας στους διαφορετικούς ΔΕΝτόπους ώστε να διερευνηθούν ανάγκες, να γίνει ανταλλαγή σκέψεων και διάλογος γύρω απ' το σχεδιασμό του νέου κύκλου της δράσης. Στις συναντήσεις συμμετείχαν συνολικά **190 άτομα (97 νέοι - 64 παιδιά και προέφηβοι, 22 έφηβοι, 11 νέοι ενήλικες-φοιτητές και 93 γονείς)**. Αναλυτικά στοιχεία παρουσιάζονται στον **Πίνακα 1**.

Η δράση ολοκληρώθηκε με [ανατροφοδότηση μεταξύ των μελών του δικτύου συνεργατών και αποτίμηση της πορείας της δράσης](#), με εποπτεία της υπεύθυνης της δράσης, σε συνάντηση ολομέλειας του δικτύου συνεργατών των ΔΕΝ (Δε 3/11), και την ενσωμάτωση της ανατροφοδότησης στο διαφοροποιημένο σχεδιασμό του ξεκινήματος της δράσης στους επιμέρους ΔΕΝτόπους.

Εξέλιξη της δράσης των ΔΕΝ

Το βασικό ερώτημα που απασχόλησε το δίκτυο συνεργατών των ΔΕΝ κατά τη φάση διερεύνησης αναγκών (έρευνα πεδίου) και σχεδιασμού του νέου κύκλου των δράσεων των ΔΕΝ 2014-2015 ήταν διττό:

Πώς στοχεύουμε να ανοίξουμε την ήδη εδραιωμένη δράση στον κάθε τομέα/άξονα της δράσης;

Πώς διευρύνουμε τους ορίζοντες του ΔΕΝ -εξελίσσουμε τη δράση στο σύνολό της- με τον προτεινόμενο σχεδιασμό του κάθε τομέα/άξονα της δράσης;

Ο σχεδιασμός του νέου κύκλου -βασιζόμενος στη διερεύνηση αναγκών όπου συμμετείχαν συνολικά 190 άτομα (97 νέοι και 93 γονείς) ανέδειξε τέσσερις τομείς/άξονες με ξεχωριστούς αλλά αλληλένδετους στόχους:

(α) παιδιά και γονείς στα κεντρικά ΚΕΣΠΕΜ (Ξάνθης & Κομοτηνής)

Με τις διαφορετικές ομάδες **παιδιών**, στόχος μας είναι να δουλέψουμε κοινά πρότζεκτ με ίδιες θεματικές, με απώτερο σκοπό την συνένωση των ομάδων μεταξύ τους (π.χ. κοινή δραστηριότητα). Στόχος επίσης είναι η μέγιστη δυνατή διαπολιτισμικότητα των ομάδων. Διευρύνουμε τους ορίζοντες του ΔΕΝ προσπαθώντας πολύ περισσότερο να ενισχύσουμε την επικοινωνία μεταξύ των ομάδων παιδιών.

Δίνοντας στους **γονείς** την ευκαιρία να βιώσουν τη μεθοδολογία κοινωνικό-πολιτισμικής εμπύχωσης που αναπτύσσουμε στα ΔΕΝ, στόχος μας είναι να αναζητήσουμε από κοινού τρόπους καλύτερης επικοινωνίας με τα παιδιά τους μέσα από την προσωπική εξέλιξη. Δημιουργούμε μία σταθερή σχέση με τους γονείς των παιδιών που συμμετέχουν στις ομάδες στην Ξάνθη και την Κομοτηνή. Διευρύνουμε τους ορίζοντες του ΔΕΝ αναπτύσσοντας διάλογο γύρω από την διαπολιτισμική συνύπαρξη και το ρόλο του “γονέα - εμπυχωτή”.

(β) έφηβοι Γυμνασίου και Α Λυκείου στο κεντρικό ΚΕΣΠΕΜ Ξάνθης

Η δράση αφορά τη συγκεκριμένη ομάδα **εφήβων Γυμνασίου και Α Λυκείου** στο ΔΕΝ Ξάνθης που διαμορφώνεται κι εξελίσσεται από το 2011 μέσα από πολλαπλές χειμερινές και θερινές δράσεις. Η ομάδα αποτελείται από έναν σταθερό πυρήνα εφήβων και ενσωματώνει νέους εφήβους καθώς η ίδια η ομάδα ανοίγει να συμπεριλάβει νέες συμμετοχές. Η εξέλιξη της δράσης έχει διττό σκοπό. Αφενός να κρατήσουμε ως βάση αυτό που πήγε καλά και αφετέρου να το εξελίξουμε, λαμβάνοντας υπόψιν και τα όσα οι νέοι θα μας προτείνουν για άνοιγμα στο κοινωνικό πεδίο. Έχοντας ιδέες, και φέτος σκοπεύουμε να προτείνουμε αλλά και να συνδιαμορφώσουμε τη δράση. Χρησιμοποιώντας ως κίνητρο θέματα που αρέσουν στους νέους και τους ευαισθητοποιούν, θα οργανώσουμε πρότζεκτ δίνοντας έμφαση σε συνεργασίες και σε μεγαλύτερη έκθεση, γνωστοποιώντας έτσι την παρουσία μας στο ευρύ κοινό.

(γ) φοιτητές και νέοι ενήλικες – έφηβοι Β-Γ Λυκείου

Η εξέλιξη της δράσης με **φοιτητές και νέους ενήλικες** έχει σκοπό να ενθαρρύνει τη διαμόρφωση προτάσεων πρότζεκτ από τους ίδιους τους συμμετέχοντες μέσω συναντήσεων, συζητήσεων, κι επαφής μεταξύ διαφορετικών νέων.

Η δράση με **εφήβους Β-Γ Λυκείου** θα αξιοποιήσει την τέχνη ως εργαλείο κοινωνικό-πολιτισμικής εμπύχωσης (π.χ. την τεχνική του στένσιλ/γκράφιτι). Οι νέοι θα εκφράσουν συναισθήματα, θα μοιραστούν εμπειρίες, προσδοκίες και προβληματισμούς σε σχέση με την μετάβαση από το λύκειο στο πανεπιστήμιο, από την ανήλικη στην ενήλικη ζωή. Η δράση θα απευθυνθεί σε ευρύ φάσμα εφήβων Β-Γ Λυκείου, σε συνεργασία με τα ΚΕΣΠΕΜ.

Διευρύνοντας τους ορίζοντες των ΔΕΝ, θα “γεφυρώσουμε” έφηβους και φοιτητές από διάφορα σημεία της Θράκης εμπλέκοντας τους φοιτητές ενεργά στον σχεδιασμό και την υλοποίηση κοινών πρότζεκτ. Σε συνεργασία με το ΑΠΘ θα διοργανώσουμε υποδοχή των μαθητών λυκείου μέσα στο πανεπιστήμιο από την ομάδα φοιτητών Θεσσαλονίκης που συμμετείχαν στις δράσεις των ΔΕΝ 2013-2014.

(δ) κοινότητα

Σχολική κοινότητα (εξέλιξη κοινής δράσης ΔΕΝ-Σχολής Χιλλ στην Αθήνα)

Εξελίσσοντας την συνδιαμόρφωση της κοινής δράσης ΔΕΝ-Σχολής Χιλλ που ξεκίνησε τον Μάρτιο 2014, εστιάζουμε στο χτίσιμο συνθηκών που ενθαρρύνουν την ουσιαστική ανταλλαγή νέων διαφορετικών κοινωνικό-πολιτισμικών πλαισίων, σε συνεργασία με μια σχολική κοινότητα (εκπαιδευτικούς, μαθητές, γονείς). Σκοπός είναι να αξιοποιήσουμε τη συνθήκη του ΠΕΜ ως ευκαιρία ανάπτυξης θεσμικής συνεργασίας (ΔΕΝ-Σχολή Χιλλ), και να διευρύνουμε τους ορίζοντες της δράσης των ΔΕΝ δράση γεωγραφικά (Θράκη-Αθήνα) καθώς και τη διαπολιτισμική συνύπαρξη μεταξύ νέους και ενήλικες.

Περιφερειακά ΚΕΣΠΕΜ (Οργάνη, Σάπες, Ίασμος, Σέλερο, Δροσερό, Εχίνος, Εύλαλο):

Θεωρούμε ότι το κάθε περιφερειακό ΚΕΣΠΕΜ λειτουργεί ως ένα κύτταρο της τοπικής κοινωνίας που το πλαισιώνει - με μέλη το διοικητικό του προσωπικό, τους εκπαιδευτικούς του, τους μαθητές και τους γονείς τους. Πολλοί νέοι των περιφερειακών ΚΕΣΠΕΜ έχουν συμμετάσχει από το 2011 σε θερινή δράση των ΔΕΝ, ή σε μερικές περιπτώσεις σε χειμερινή δράση, όπως στον Ίασμο και στο Σέλερο.

Σκοπός μας φέτος είναι η ενεργή συμμετοχή της δράσης των ΔΕΝ στο θεσμικό πλαίσιο που την φιλοξενεί (ΚΕΣΠΕΜ) μέσω της ανάπτυξης συνεργασίας μεταξύ των μελών των επιμέρους κοινοτήτων των ΚΕΣΠΕΜ. Διευρύνουμε τη δράση των ΔΕΝ, αξιοποιώντας τη δυνατότητα να αναπτύξουμε μία σειρά από μικρής διάρκειας δράσεις σε όλο το φάσμα των περιφερειακών ΚΕΣΠΕΜ των Ν. Ξάνθης και Ροδόπης, σε συνεργασία με τις επιμέρους κοινότητες των ΚΕΣΠΕΜ (διοικητικό προσωπικό, εκπαιδευτικούς, μαθητές, γονείς).

Τοπικές κοινότητες στους Δήμους Ν. Ξάνθης & Ροδόπης:

Στόχος είναι να χτίσουμε σχέση με δομές τοπικής αυτοδιοίκησης και δράση κοινωνικό-πολιτισμικής εμπύχωσης στις τοπικές κοινωνίες σε συνεργασία με την κάθε δομή τοπικής αυτοδιοίκησης που το επιθυμεί. Διευρύνοντας τη δράση των ΔΕΝ, συνδεόμαστε με διαφορετικές τοπικές κοινωνίες εισάγοντας την μεθοδολογία της κοινωνικό-πολιτισμικής εμπύχωσης σε θεσμικό επίπεδο. Σκοπός είναι να “φυτέψουμε σπόρους της δράσης των ΔΕΝ” στο ευρύτερο κοινωνικό πεδίο όπου ανήκει το ΠΕΜ, καθώς γνωστοποιούμε και ανοίγουμε τη δράση προς έναν ευρύτερο κοινωνικό κύκλο. Να συνδέσουμε ΠΕΜ και τοπικές κοινωνίες μέσω μιας δράσης εμπύχωσης νέων.

Τοπικές κοινότητες (συνεργασία με συλλόγους)

Στόχος είναι να απαντήσουμε συγκεκριμένα αιτήματα για δράση με παιδιά και γονείς από συλλόγους σε τοπικές κοινωνίες όπου έχουμε χτίσει μια πολύχρονη σχέση μέσω συνεργασίας σε δράσεις (όπως τον Σύλλογο Γυναικών Φιλίων και τον Πολιτιστικό Σύλλογο Γαλάνης). Σκοπός είναι να συνεχίσουμε να αναπτύσσουμε και να εξελίσσουμε το πάρε-δώσε μεταξύ ΔΕΝ και τοπικές κοινωνίες στις οποίες έχουμε χτίσει σχέσεις εμπιστοσύνης με γονείς και νέους, καθώς και να ενθαρρύνουμε μέλη του δικτύου συνεργατών των ΔΕΝ να προσφέρουν την εμπειρία που έχουν αποκτήσει στην κοινωνικό-πολιτισμική εμπύχωση στον τόπο τους, ως μέλη της τοπικής κοινωνίας.

Τοπικοί φορείς (διάφοροι)

Ένας απ' τους ευρύτερους στόχους των ΔΕΝ είναι να ενθαρρύνει την ανάπτυξη δεξιοτήτων που επιτρέπουν σε νέους και τις οικογένειές τους την ισότιμη και ενεργή ένταξη στο κοινωνικό τους περιβάλλον, αποθαρρύνοντας έτσι το βίωμα του αποκλεισμού. Με βάση αυτόν τον στόχο -και διευρύνοντας τη δράση των ΔΕΝ- θα ερευνήσουμε πιθανούς “κοινωνικούς-θεσμικούς χώρους” στο ευρύτερο πεδίο όπου μπορεί να αναπτυχθεί γόνιμη συνεργασία.

(α) Κέντρο Φυσικής και Ιατρικής Αποκατάστασης ([ΚΕΦΙΑΠ](#)) του Γενικού Νοσοκομείου Ξάνθης:

Σε συνεργασία με την κοινωνική λειτουργό του ΚΕΦΙΑΠ, μελετάμε την εν δυνάμει δημιουργία ομάδων παιδιών και γονέων - ή άλλης μορφής δράση- που συνεπάγεται άνοιγμα και σε νέους γονείς - παιδιά και προς την κοινότητα. Με την συγκεκριμένη συνεργασία σκοπεύουμε να διευρύνουμε τη δράση των ΔΕΝ προσφέροντας την εμπειρία μας στην κοινωνικό-πολιτισμική εμπύχωση νέων σε έναν φορέα, αλλά και ένα κομμάτι της κοινότητας, που επιθυμεί να την αξιοποιήσει.

Εξέλιξη του δικτύου συνεργατών των ΔΕΝ

Ένα κύριο χαρακτηριστικό των ΔΕΝ -από την γέννησή τους το 2002- είναι ότι έχουν υπάρξει εργαστήρια μάθησης για τους εμπυχωτές που εμπυχώνουν τη δράση. Ο ρόλος που περιγράφεται ως “επιστημονική ευθύνη” της δράσης έχει πρωτίστως υπάρξει ένας ρόλος εμπύχωσης μιας διεργασίας ομάδας που ενθαρρύνει την απόκτηση δεξιοτήτων συνέργειας και διαπολιτισμικής συνύπαρξης, στο συγκεκριμένο διαπολιτισμικό κοινωνικό-πολιτισμικό πλαίσιο της Θράκης.

Αρχικά, οι απαιτητικοί και πολύπλοκοι ρόλοι “εποπτείας και συντονισμού” της δράσης ήταν συνυφασμένοι με τον ρόλο της “επιστημονικής ευθύνης”. Ειδικά κατά την νέα αδιάκοπη φάση του

ΠΕΜ από το 2010 έως το 2014 -όπου η συμμετοχή των μελών της ομάδας εμπυχωτών ήταν σταθερή μέσα στο χρόνο αλλά και ο χρόνος επαρκής- η ίδια η διεργασία ομάδας του δικτύου συνεργατών των ΔΕΝ ανέδειξε χρήσιμες διαφοροποιήσεις μεταξύ της εποπτείας, του συντονισμού και της εμπύχωσης της δράσης.

Η πολύχρονη εκπαίδευση και εμπειρία των μελών του δικτύου συνεργατών των ΔΕΝ- καθώς και η απόκτηση σημαντικών δεξιοτήτων- επέτρεψε την σταδιακή εκπλήρωση του ρόλου του συντονισμού από την ίδια τη διεργασία ομάδας. Μέσα απ' τον κύκλο συναντήσεων της ολομέλειας της ομάδας εμπυχωτών, τα μέλη της έμαθαν να αξιοποιούν την εποπτική ματιά του ρόλου της “επιστημονικής ευθύνης”. Ως μέλη επιμέρους “ομάδων συντονισμού” κατά την περίοδο 2013-2014, οι εμπυχωτές δημιούργησαν έναν δικό τους χώρο εκπαίδευσης και εξέλιξης δεξιοτήτων – έναν χώρο που αξιοποιούσε κάθε ευκαιρία αναστοχασμού, ανατροφοδότησης και εποπτείας.

Κατ' αυτόν τον τρόπο, η εξέλιξη του δικτύου συνεργατών των ΔΕΝ ενθάρρυνε τη διαμόρφωση ξεχωριστών “κυττάρων εμπύχωσης” της δράσης, βάση των οποίων θα εμπυχωθεί η δράση κατά τον κύκλο 2014-2015:

(α) *κύτταρο συντονισμού της δράσης των ΔΕΝ*

Το “κύτταρο συντονισμού της δράσης των ΔΕΝ” αποτελείται από τρία μέλη με πολύχρονη συμμετοχή στο δίκτυο συνεργατών των ΔΕΝ: τον Μάκης Σπυριδόπουλος (2002-2014), τη Σεβάλ Οσμάν Ογλού (2006-2014), και τη Χριστίνα Τσιμούδη (2006-2014). Η σταθερή συμμετοχή -ως μέλη ενός δικτύου συνεργατών που άλλαζε σύνθεση καθώς αποχαιρετούσε και καλωσόριζε μέλη μέσα στο χρόνο- επέτρεψε την αξιοποίηση τόσο μιας βαθιάς εκπαίδευσης στην μεθοδολογία της κοινωνικό-πολιτισμικής εμπύχωσης νέων, όσο και στον συντονισμό

διαφορετικών μορφών δράσεων των ΔΕΝ. Έχοντας αποδείξει πολλαπλώς την ικανότητα τους να αναζητούν και να αξιοποιούν την εποπτική ματιά του ρόλου “επιστημονικής ευθύνης”, και να διαχειρίζονται τόσο θέματα σχεδιασμού και υλοποίησης επιμέρους δράσεων όσο και θέματα που άπτονται της διεργασίας ομάδας μεταξύ μελών του δικτύου συνεργατών, ανήκουν οργανικά στο κύτταρο συντονισμού της δράσης.

(β) κύτταρα εμπύχωσης της δράσης των ΔΕΝ

Τα “κύτταρα εμπύχωσης της δράσης των ΔΕΝ” είναι πολλαπλά και αποτελούνται από μέλη του δικτύου συνεργατών σε διαφορετικές συνθέσεις συνεργασίας για τις ανάγκες των επιμέρους δράσεων που θα αναπτυχθούν κατά τον νέο κύκλο 2014-2015. Για κάθε ομάδα (ΔΕΝτοπίο) σε έναν ΔΕΝτόπο ή για κάθε επιμέρους δράση, το δίκτυο συνεργατών των ΔΕΝ θα συνδιαμορφώνει το κατάλληλο “κύτταρο εμπύχωσης”. Έτσι, τα μέλη του δικτύου συνεργατών θα ανήκουν σε πολλαπλά “κύτταρα εμπύχωσης”, αναπτύσσοντας συνεργασία καθώς σχεδιάζουν, υλοποιούν και αποτιμούν την κάθε δράση - ενθαρρύνοντας τη μέγιστη δυνατή δικτύωση και διαφοροποιημένη συνέργεια μεταξύ συνεργατών. Μέλη των κυττάρων εμπύχωσης της δράσης των ΔΕΝ 2014-2015: Ελένη Αγγελίδου, Δήμητρα Αρμούτογλου, Φατός Αχμέτ, Σερρά Αχμέτ Ογλού, Φατμά Ιμπραήμκο, Νιχάτ Εμίν Κεχαγιά, Σεϊλέν Εμίν Κεχαγιά, Αϊσέ Κιρατζή, Σεβάλ Οσμάν Ογλού, Αλεξία Πασαδάκη, Μπετούλ Σιράκ, Μάκης Σπυριδόπουλος, και Χριστίνα Τσιμούδη.

Πολλαπλές αφηγήσεις αποτίμησης του κύκλου δράσης Οκτώβριος 2014 - Αύγουστος 2015

Τον Ιούνιο 2015 ολοκληρώθηκαν οι δύο δράσεις των ΔΕΝ που ξεκίνησαν τον Οκτώβριο 2014 οι οποίες περιγράφονται αναλυτικά στη συνέχεια:

Ομάδες νέων στους ΔΕΝτόπους – δημιουργήθηκαν ομάδες (ΔΕΝτοπία) με συνολική συμμετοχή **200 ατόμων** (74 παιδιά, 46 προεφήβους, 15 εφήβους, 17 νέους ενήλικες-φοιτητές, 48 γονείς), σε τέσσερις ΔΕΝτόπους που δημιουργήθηκαν στα ΚΕΣΠΕΜ στην Ξάνθη και στην Κομοτηνή, σε συνεργασία με το Σύλλογο Γυναικών στα Φίλια και στη Θεσσαλονίκη

Δράση των ΔΕΝ στην κοινότητα – αναπτύχθηκε διαφοροποιημένη δράση κοινωνικό-πολιτισμικής εμπύχωσης σε τέσσερις τομείς (α) σχολική κοινότητα, (β) περιφερειακά ΚΕΣΠΕΜ, (γ) τοπικές κοινότητες στους Δήμους των Ν. Ξάνθης και Ροδόπης, και (δ) συνεργασία με συλλόγους σε τοπικές κοινότητες, με συνολική συμμετοχή **841 ατόμων** (436 μαθητές δημοτικού, 106 μαθητές γυμνασίου-λυκείου, 25 νέους ενήλικες-φοιτητές, 274 ενήλικες).

Στη συνέχεια, το δίκτυο συνεργατών των ΔΕΝ ολοκλήρωσε τον απολογισμό των επιμέρους δράσεων. Αξιοποιώντας τη μεθοδολογία που έχουν αναπτύξει τα ΔΕΝ, έγινε μια εσωτερική αξιολόγηση του συνόλου του έργου της περιόδου δράσης Οκτώβριος 2014 - Ιούνιος 2015 με [δημιουργικά έργα καταγραφής τα οποία συνθέτουν τη ματιά του δικτύου με πολλαπλές αφηγήσεις](#).

- (1) Ομάδες παιδιών των ΔΕΝτόπων - στην Ξάνθη, στην Κομοτηνή και στα Φίλια σε συνεργασία με το Σύλλογο Γυναικών Φιλιών
- (2) Ομάδες προεφήβων των ΔΕΝτόπων - στην Ξάνθη, στην Κομοτηνή και στα Φίλια σε συνεργασία με το Σύλλογο Γυναικών Φιλιών
- (3) Εργαστήρι παιδιών του ΔΕΝτόπου στα Φίλια σε συνεργασία με το Σύλλογο Γυναικών Φιλιών
- (4) Ομάδα εφήβων του ΔΕΝτόπου στην Ξάνθη
- (5) Μαθητικές Διαδρομές: δράση της ομάδας φοιτητών των ΔΕΝτόπων Θράκης-Θεσσαλονίκης για εφήβους λυκείου
- (6) Ομάδες γονέων των ΔΕΝτόπων στη Ξάνθη, στην Κομοτηνή, στα Φίλια και στον Εχίνο
- (7) ΔΕΝδράσεις - σε συνεργασία με τη Σχολή Χιλλ, τα περιφερειακά ΚΕΣΠΕΜ και τους Δήμους Ν. Ξάνθης και Ροδόπης

Τον Αύγουστο 2015 ολοκληρώθηκε η δράση **Θερινά ΔΕΝ 2015** με ημερήσιες κατασκηνώσεις στη Γαλάνη Δ. Τοπείρου (Νέστος) και στις μαθητικές κατασκηνώσεις “Τα Αρχαία Άβδηρα” όπου συμμετείχαν **204 νέοι** (90 παιδιά, 87 προεφήβους, 27 εφήβους) και η οποία περιγράφεται αναλυτικά στη συνέχεια της παρούσας έκθεσης.

Η αποτίμηση της φετινής θερινής δράσης των ΔΕΝ ακολούθησε την μεθοδολογία των “πολλαπλών αφηγήσεων” που αναπτύσσει και εξελίσσει η δράση ως μεθοδολογικό εργαλείο αξιολόγησης.

Αρχικά, ενθαρρύνει τα μέλη της ομάδας συνεργατών της δράσης να αφομοιώσουν αρχικά τα βιώματα τους και να εκφράσουν τη δική τους οπτική. Να δημιουργήσουν τη δική τους ματιά.

Στη συνέχεια, σε μικρότερες συνθέσεις, οι εμπυχωτές έχουν την ευκαιρία να φέρουν τις ατομικές ματιές τους σε συνδιαλλαγή μεταξύ τους - αναπτύσσοντας έναν γόνιμο διάλογο. Αξιοποιώντας διαφορετικά εκφραστικά εργαλεία, η κάθε επιμέρους σύνθεση συνθέτει τη ματιά της σε ένα μοναδικό δημιουργικό έργο.

Ολοκληρώνουμε την αποτίμηση καθώς μοιραζόμαστε τα επιμέρους έργα σε ολομέλεια όπου ενθαρρύνεται μια διεργασία αναστοχασμού μεταξύ των μελών του δικτύου συνεργατών της δράσης.

Η ολομέλεια αποτίμησης της δράσης πραγματοποιήθηκε τη Δευτέρα 21 Σεπτεμβρίου 2015, και οι [πολλαπλές αφηγήσεις των Θερινών ΔΕΝ 2015](#) παρουσιάζονται στους διαδικτυακούς ΔΕΝτόπους.

Στη συνέχεια, δίνονται δυο αποσπάσματα από το ημερολόγιο δράσης της επιστημονικής υπεύθυνης των ΔΕΝ -το πρώτο από τον Σεπτέμβριο του 2014 και το δεύτερο από τον Σεπτέμβριο του 2015- με στόχο να καταγραφεί στην παρούσα έκθεση μια περίληψη των σημαντικών εξελίξεων στο δίκτυο συνεργατών των ΔΕΝ αλλά και στη δράση στο σύνολό της ως μια επιπλέον “ματιά αποτίμησης” του κύκλου δράσης 2014-2015 **(βλ. εικόνα σελ 29)**.

Γεννιέται λοιπόν σ' αυτή τη στιγμή της πορείας της δράσης των ΔΕΝ ένα ενδιαφέρον ερώτημα, το οποίο μένει να απαντηθεί μέσα απ' την φετινή πορεία της δράσης: Πώς χρειάζεται να μετασχηματιστεί ο ρόλος “επιστημονικής ευθύνης” ώστε να χρησιμεύει τόσο στα επιμέρους “κύτταρα” όσο και στο σύνολο του “οργανισμού” των ΔΕΝ καθώς θα εξελίσσει και θα διευρύνει τη δράση στο ευρύτερο κοινωνικο-πολιτισμικό πλαίσιο; (ημερολόγιο δράσης Άννης Βασιλείου, Σεπτέμβριος 2014)

Ολοκληρώνοντας αυτή τη φάση των ΔΕΝ σκέφτομαι ότι περπατήσαμε όλοι μαζί ίσως τον πιο σύμπλοκο κύκλο απ' όλους. Οικοδομήσαμε χώρους κοινωνικο-πολιτισμικής εμπύχωσης νέων ανοίγοντας τη δράση. Ανοίξαμε με πολλούς διαφορετικούς τρόπους, και οι συνεργάτες είχαν την ευκαιρία ως μέλη μιας ομάδας, αλλά κι ως μέλη ολόκληρης της κοινωνίας -σε σχέση, εν σχέσει- να προτείνουν, να δοκιμάσουν, να συνδιαμορφώσουν επιμέρους δράσεις, να συνομιλήσουν με την κοινωνία, φέρνοντας τη δικιά τους πρόταση μέσα. Σκέφτομαι πόσο σημαντικό ήταν να 'χουν την ευκαιρία να δοκιμάσουν ν' αποκτήσουν δεξιότητες αυτό-οργάνωσης, δεξιότητες συντονισμού. Να ορίσουν κύκλους δράσης, να οραματιστούν, να σχεδιάσουν, να υλοποιήσουν αλλά και να αξιολογήσουν. Καθώς ανοίγαμε τη δράση προς τα έξω διευρύνουμε τους ορίζοντες των ΔΕΝ - από τα ΚΕΣΠΕΜ στις τοπικές κοινωνίες, απ' τις διαφορετικές τοπικές κοινωνίες της Θράκης στην Αθήνα. Ταυτόχρονα, για να ανταποκριθούμε τις ανάγκες μιας πιο απαιτητικής δράσης χρειάστηκε να ανοίγαμε προς τα μέσα -στοχεύοντας την μεγαλύτερη συνοχή μιας ομάδας που στηρίζεται τόσο στην αυτενέργεια των μελών της όσο και στην ανάπτυξη συνέργειας μεταξύ τους. Για πρώτη φορά απ' το ξεκίνημα τον ΔΕΝ το 2002 μου δόθηκε φέτος η ευκαιρία να εκπαιδεύσω στην εποπτεία του συντονισμού της δράσης σε βάθος. Η σειρά από τακτικές, σταθερές εβδομαδιαίες συναντήσεις μου με το κύτταρο συντονισμού της δράσης -κάθε Πέμπτη- αναδύθηκε ως ανάγκη κι όχι ως προαποφασισμένο σχέδιο. Η Πέμπτη απέκτησε το δικό της χαρακτήρα, ακριβώς όπως η Δευτέρα για τα ΔΕΝ έχει υπάρξει εδώ και πολλά χρόνια η ημέρα όπου τα μέλη του δικτύου συνεργατών βρίσκονται σε ολομέλεια για σχεδιασμό, συντονισμό, προγραμματισμό, προετοιμασία, και αποτίμηση δράσεων. Ανέλαβα την ευθύνη να συντονίζω τις Πέμπτες, την ώρα που το κύτταρο συντονισμού της δράσης ανέλαβε την ευθύνη να συντονίζει τις Δευτέρες. Η σκυτάλη πέρασε έτσι με φυσικό τρόπο από το δικό μου ρόλο στην ίδια την ομάδα συνεργατών. Οι Πέμπτες έγιναν χώροι μεταξύ του δικού μου ρόλου και του ρόλου ΣΜΧ (όπως ονομάστηκε απ' τα αρχικά των ονομάτων των μελών του κυττάρου συντονισμού) διαμόρφωσης προτάσεων, ανταλλαγής και σύνθεσης διαφορετικών οπτικών ματιών, εκπαίδευσης σε δεξιότητες συντονισμού των επιμέρους δράσεων των ΔΕΝ, στήριξης της κάθε επιμέρους δράσης από συμφωνημένους ρόλους. Καθώς διευρύνουμε τους ορίζοντες της δράσης, το δίκτυο συνεργατών των ΔΕΝ (ΔΕΝ+) ωρίμαζε. Αποκτούσε μια δική του πολλαπλή ταυτότητα, ικανή να διαφοροποιείται σε διαφορετικά κύτταρα εμπύχωσης για κάθε επιμέρους δράση, γινόταν ενήμερο των δυνάμεων και των αδυναμιών του, και μάθαινε πράττοντας. Σκέφτομαι λοιπόν ότι ο πλούτος αυτού του κύκλου χρειάζεται εξερεύνηση απ' τον καθένα για να μπορέσει να δει τι πήρε. Σκέφτομαι ότι τα κέρδη είναι πολλαπλά. Και σκέφτομαι ότι το ΔΕΝ έχει γίνει μια μεθοδολογία που ο καθένας θα την ερμηνεύσει και θα την διαμορφώσει, και θα την πράξει με δικούς του τρόπους. Και στο μέλλον θα φανεί τι απ' αυτά τα πράγματα που έχει πάρει θα φέρει στους χώρους όπου υπάρχει, μ' έναν πολύ δικό του τρόπο. Περιμένω με μεγάλη ανυπομονησία να δω πολύ διαφορετικά πράγματα απ' αυτά που εγώ έχω μπορέσει να φανταστώ. Και με χαροποιεί αυτή η σκέψη. Ολοκληρώνοντας τον κύκλο 2014-2015, οι συνεργάτες των ΔΕΝ είχαν την ευκαιρία να δοκιμάσουν και να δοκιμαστούν στη θερινή δράση - στη τέχνη της δημιουργίας κοινότητας και στη τέχνη της ένταξης του εαυτού και του άλλου. Στη διαδρομή, χρησιμοποίησαν όσα εφόδια, όσες δεξιότητες κι όση γνώση είχαν αντλήσει και αντλούσαν συνεχώς από την εμπειρία τους - και να κάνουν πράξη αυτά τα εφόδια. Στη διαδρομή φτιάξαν δικά τους σχήματα συνεργασίας, δικά τους σχήματα συντονισμού, οικοδομώντας και το θερινό δίκτυο συνεργατών των ΔΕΝ, αλλά και τη συν-εργασία. Η συμφωνία πέρασε μέσα από προτάσεις, αντιπροτάσεις, διαλόγους. Πήρε το χρόνο της, κι αυτός ο χρόνος ήταν τόσο-όσο, δηλαδή όσο χρειάστηκε. Μου έκανε εντύπωση η οριοθέτηση που κατάφεραν, και που κατάφεραν να βάλουν τη δράση στο κέντρο του σχήματος που δημιούργησαν για τον εαυτό τους, το σχήμα της συνεργασίας. Η δική μου εποπτική ματιά ζητιόταν για τη στήριξη του έργου, κι εκεί που χαμογέλασα ήταν εκεί που αναδύθηκε η ενημερότητα ότι θέλουμε να μετατρέπουμε τις δυσκολίες μας -αυτές που αντιμετωπίσαμε- σε οδηγούς ενδυνάμωσης. Νιώθω μεγάλη τιμή να έχω συνυπάρξει με τη φετινή θερινή δράση. Και νιώθω μεγάλη ευγνωμοσύνη στο κάθε παιδί που συμμετείχε και στον κάθε εμπυχωτή. **(ημερολόγιο δράσης Άννης Βασιλείου, Σεπτέμβριος 2015)**

2. Ομάδες νέων στους ΔΕΝτόπους

Περίληψη της δράσης

Δημιουργικά Εργαστήρια Νέων (ΔΕΝ) - Δράση: “Ομάδες νέων στους ΔΕΝτόπους” (Νοέμβριος 2014 – Μάιος 2015)

Με σκοπό να αξιοποιηθεί τόσο η εδραιωμένη σχέση των ΔΕΝ με νέους και γονείς όσο και η κερδισμένη εμπειρία των συνεργατών των ΔΕΝ, εξελίξαμε την μεθοδολογία της κοινωνικο-πολιτισμικής εμπύχωσης στην πιο πολύπλοκη διάστασή του, στοχεύοντας στο να διαμορφώσουμε μαζί με τους συμμετέχοντες το συγκεκριμένο περιεχόμενο της δράσης, διαφορετικά σε κάθε τόπο όπου υπήρξε ο εργαστηριακός χώρος των ΔΕΝ.

Οι ΔΕΝτόποι

Αξιοποιώντας τη μεθοδολογία της κοινωνικο-πολιτισμικής εμπύχωσης, δημιουργήσαμε και εξελίξαμε διαφοροποιημένες δράσεις στο χωροχρόνο. Οι διαφοροποιημένοι “χώροι των ΔΕΝ” στον φετινό κύκλο είναι: στα κεντρικά ΚΕΣΠΕΜ στην Κομοτηνή και στην Ξάνθη, στα Φίλια σε συνεργασία με τον Σύλλογο Γυναικών Φιλίων, στη Θεσσαλονίκη (ομάδα φοιτητών με καταγωγή από τη Θράκη) και στο διαδίκτυο (στον διαδικτυακό τόπο των ΔΕΝ στον ιστότοπο του ΠΕΜ).

Τα ΔΕΝ τοπία

Ο κεντρικός στόχος εκφράζεται με τη φράση “μαζί συνδιαμορφώνουμε τα ΔΕΝ!” – το κάθε ΔΕΝτοπίο (ομάδα) θα αποκτήσει και θα εξελίξει μέσα στον φετινό κύκλο το περιεχόμενό του σε άμεση συνδιαλλαγή με τους συμμετέχοντες (νέους – γονείς – ευρύτερο δίκτυο επαφών των ΔΕΝ). Σκοπός των επιμέρους δράσεων που αναπτύσσονται είναι διττός: να “συνδε(ν)όμαστε” σε τόπους γεωγραφικούς, ώστε να αναπτύσσουμε ΔΕΝ τ(ρ)όπους συνύπαρξης από κοντά και να συνδε(ν)όμαστε σε τόπους διαδικτυακούς, ώστε να αναπτύσσουμε ΔΕΝ τ(ρ)όπους απομακρυσμένης συνύπαρξης.

Καθώς εξελίσσονταν ο κύκλος ζωής της δράσης σε κάθε ΔΕΝτόπο, οι ομάδες νέων ενθαρρύνονταν να σχεδιάσουν και να αναπτύξουν δικά τους κοινά δημιουργικά έργα και δράσεις. Ταυτόχρονα, ο κύκλος δράσης των ομάδων νέων εξελισσόταν και στον [διαδικτυακό ΔΕΝτόπο](#) στην ιστοσελίδα του ΠΕΜ όπου αναπτύσσεται το “[δίκτυο νέων ΔΕΝ](#)”.

Οι ΔΕΝδράσεις

Παράλληλα με την εξέλιξη των ομάδων νέων στους ΔΕΝτόπους, αναπτύχθηκαν ξεχωριστές επιμέρους δράσεις για διαφορετικές ηλικίες νέων. Η κάθε αυτοτελής δράση είχε το δικό της στόχο, σχεδιασμό και κύκλο ζωής.

(α) Επιμέρους δράση “[Φοιτητικές διαδρομές](#)” (Νοέμβριος 2014 – Φεβρουάριος 2015)

Στον κύκλο δράσεων των ΔΕΝ 2014-2015, οι φοιτητικές διαδρομές των Δημιουργικών Εργαστηρίων Νέων που ξεκίνησαν τα ταξίδια τους μεταξύ Θεσσαλονίκης και Θράκης συνέχισε τις αναζητήσεις της σε έναν καινούργιο κύκλο δράσης. Στο νέο αυτό ταξίδι, οι νέοι άντλησαν απ' τη μέχρι σήμερα κοινή εμπειρία τους διευρύνοντας την παρέα των μελών της ομάδας. Μέρος της δράσης πραγματοποιήθηκε στο Γέρακα, Ξάνθης σε μία διήμερη συνάντηση που σχεδίασαν και υλοποίησαν με τους νέους οι εμπυχωτές Μάκης Σπυριδόπουλος και Αϊσέ Κιρατζή (14-15/2 2015). Η δράση συνδιαμορφώθηκε με τους συμμετέχοντες νέους ενήλικες (νέους ΔΕΝήλικες) απ' την αρχή μέχρι το τέλος και σε όλα τα επίπεδα: στο σχεδιασμό και την υλοποίηση των δραστηριοτήτων εμπύχωσης, στην προετοιμασία της κοινής διαβίωσης, στη φροντίδα των γευμάτων και του κοινού χώρου. Ανάμεσα στα θέματα που διαπραγματεύτηκε η ομάδα νέων ενηλίκων ήταν: (α) τα κομμάτια του παζλ της πορείας της ζωής μας - σημαντικοί σταθμοί, δυσκολίες και γεγονότα, (β) το χτίσιμο συνθηκών εμπιστοσύνης και αποδοχής μεταξύ των μελών της ομάδας, (γ) η φάση ολοκλήρωσης ενός πρώτου κύκλου σπουδών - προσδοκίες, όνειρα, ανησυχίες για το μέλλον, (δ) πώς βιώνουμε την κρίση και την πολιτική κατάσταση - προβληματισμοί, φόβοι, ελπίδες, και (ε) τη φιλία και την μοιρασμένη ζωή σε συνθήκες παρέας. Κάθε γωνιά του καταφυγίου, το τζάκι, η κουζίνα, η αυλή, ο χώρος των φίλων, φιλοξένησε συζητήσεις γεμάτες απορίες αλλά και όνειρα. Ολοκληρώνοντας και αποτιμώντας τη δράση, νέοι και εμπυχωτές συμφώνησαν στη διαπίστωση ότι τέτοιες μορφής δράσεις επιτρέπουν τη συνδιαμόρφωση συνθηκών εμπύχωσης των μελών μιας ομάδας, προσφέροντας ένα ουσιαστικό “καταφύγιο” χώρου και χρόνου όπου ενθαρρύνεται η έκφραση σημαντικών ιδεών και προβληματισμών.

(β) Επιμέρους δράση “[Μαθητικές διαδρομές](#)” (Μάρτιος-Απρίλιος 2015)

Φέτος, οι φοιτητικές διαδρομές των Δημιουργικών Εργαστηρίων Νέων που ξεκίνησαν τα ταξίδια τους μεταξύ

Θεσσαλονίκης και Θράκης την Άνοιξη του 2014 ένωσαν την πορεία τους με τις μαθητικές διαδρομές των μαθητών/τριων της Γ Λυκείου των ΚΕΣΠΕΜ που ξεκινούν για πρώτη φορά το ταξίδι τους προς το Πανεπιστήμιο που ονειρεύονται. Η δράση *Μαθητικές διαδρομές* ξεκίνησε με μια σειρά από συναντήσεις με τους εμπυχωτές του εργαστηρίου Αϊσέ Κιρατζή και Μάκη Σπυριδόπουλο που στόχο είχαν την ανάπτυξη σχέσεων μεταξύ των μαθητών/τριων μέσα από βιωματικές δραστηριότητες καθώς διερευνούν τις επιθυμίες τους, τις δεξιότητες τους και τον τρόπο που αυτές συνδέονται με τις επιλογές σπουδών τους. Το Δ.Ε.Ν θέλοντας να τους φέρει πιο κοντά σε αυτό το όνειρο πήρε το δρόμο της Θεσσαλονίκης και αναζήτησε εντός του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου τρόπους να το πραγματοποιήσει. Η πρόταση της κ. Βενετίας Αποστολίδου (Αναπληρώτρια Πρόεδρος και Αναπληρώτρια Καθηγήτρια) και του Παιδαγωγικού Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης για υποδοχή και ξενάγηση των μαθητών/τριων στους διαδρόμους, στις αίθουσες και στις σχολές που περνούν τις μέρες τους οι φοιτητές/τριες του Α.Π.Θ ήταν αυτό ακριβώς που αναζητούσε το εργαστήριό μας. Στο ταξίδι στη Θεσσαλονίκη που πραγματοποιήθηκε στις 20 Απριλίου 2015 οι μαθητές/τριες είχαν την ευκαιρία να μάθουν για την ιστορία, την δομή και την οργάνωση, τις σχολές και τα τμήματα του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης. Είχαν την ευκαιρία να συνομιλήσουν με καθηγητές/τριες και φοιτητές/τριες, να επισκεφτούν την Κεντρική Βιβλιοθήκη, το Αστεροσκοπείο, το Γυμναστήριο, να ξεναγηθούν σε σχολές της Πανεπιστημιούπολης που τους ενδιαφέρουν και να φάνε το μεσημεριανό τους στην Φοιτητική Λέσχη ακολουθώντας τις καθημερινές διαδρομές των φοιτητών/τριων. Η εμπειρία αυτή κινητοποίησε τους μαθητές και τις μαθήτριες σε μια περίοδο που έχουν ανάγκη από υποστήριξη και τους έφερε ένα βήμα πιο κοντά στην πραγματοποίηση των ονείρων τους. Τη δράση πλαισίωσαν μέλη της ομάδας φοιτητών – νέων ενηλίκων των ΔΕΝτόπων Ξάνθης και Θεσσαλονίκης – η Ραμπάν Ιμπράμ Ογλού, η Πελίν Αχμετσίκ, η Ιζέλ Αλή Δαή, η Οζλέμ Εμπλιούκ, η Μελέκ Κιοσέ και η Αζρού Μπαντάκ.

(γ) Επιμέρους δράση “Δ.Ε.Ν. Μαϊ-γιαζουμε!” (Απρίλιος-Μάιος 2015)

Η δράση απευθύνθηκε στους νέους που συμμετείχαν στην θερινή δράση ανταλλαγής νέων ΔΕΝ-Χιλ (Θερινά ΔΕΝ 2014, Ιούνιος-Ιούλιος 2014), αλλά λόγω αναδιאμόρφωσης των συνθηκών (συμμετοχή μόνο μαθητών δημοτικού) αποκλείστηκαν από τη δράση ανταλλαγής του φετινού κύκλου (ταξίδι ανταλλαγής στην Αθήνα). Η διήμερη δράση στο Κέντρο Προσκόπων στον Γέρακα Ξάνθης ήταν μια εναλλακτική βιωματική δράση που προτάθηκε και έγινε αποδεκτή από γονείς και νέους. Ο στόχος της προτεινόμενης στους νέους δράσης διαπραγματεύτηκε την καλλιέργεια δεξιοτήτων που προάγουν την υπευθυνότητα καθώς η ηλικιακή φάση που διανύουν οι νέοι χαρακτηρίζεται από δοκιμασίες, αναζήτηση και πειραματισμούς. Στην μεταβατική αυτή φάση από παιδική σε νέα ενήλικη ηλικία, μέσα από βιωματικά ερεθίσματα και αναλαμβάνοντας ενεργό ρόλο στη συνδιαμόρφωση των συνθηκών διαβίωσης, οι νέοι μπορούν να δοκιμάσουν τα όρια τους μέσα σε ένα ασφαλές περιβάλλον και για πρώτη φορά έξω από την ασφάλεια του οικείου οικογενειακού χώρου. Η επιλογή του χώρου έγινε με γνώμονα την εγγύτητα αλλά και την πρόσφατη εμπειρία που συλλέξαμε από τη διαμονή της ομάδας φοιτητών των ΔΕΝ. Ο χώρος προσέφερε τις συνθήκες ώστε να μπορέσουμε να δουλέψουμε βιωματικά και να συνυπάρξουμε αρμονικά. Η προετοιμασία της δράσης συμπεριέλαβε δυο συναντήσεις της ομάδας νέων που συμμετείχαν στο διήμερο, οι οποίες συνέβαλλαν στην επανασύνδεση των νέων μεταξύ τους καθώς έχουν υπάρξει όλα μαζί σε μια ομάδα σε προηγούμενη δράση των ΔΕΝ. Οι συναντήσεις πραγματοποιήθηκαν σε χρόνο που συναποφασίστηκε με τους συμμετέχοντες. Η δράση ολοκληρώθηκε με διήμερη διαμονή στο χώρο του Γέρακα 1-2/5 2015. Υπεύθυνοι για τον συντονισμό και την υλοποίηση της δράσης ήταν μια ομάδα έξι συνεργατών των ΔΕΝ (Μπετούλ Σιράκ, Σερρά Αχμέτ Ογλού, Νιχάτ Εμίν Κεχαγιά, Ελένη Αγγελίδου, Φατμά Ιμπραήμκο και Δήμητρα Αρμούτογλου).

(δ) Επιμέρους δράση “ΔΕΝ ΠΛΑΤΕΙΑ-ΖΟΥΜΕ” (Μάιος-Ιούνιος 2015)

Η δράση αποτέλεσε μέρος του τριήμερου εκδηλώσεων του ΠΕΜ (6-8 Ιουνίου 2015). Δημιουργικές δραστηριότητες διαφορετικών μορφών λειτούργησαν σε διαφορετικές γωνιές του χώρου έκθεσης υλικού των δράσεων του ΠΕΜ στην Κεντρική Πλατεία της Ξάνθης, εντάσσοντας επισκέπτες της έκθεσης στη δράση και δημιουργώντας ένα κλίμα κοινότητας. Σε συνεργασία με τα μέλη του δικτύου συνεργατών των ΔΕΝ, νέοι και γονείς -μέλη των διαφορετικών ομάδων ΔΕΝ- συμμετείχαν στην εμπύχωση της.

Συμμετοχή στη δράση

Η δράση σκοπεύει στην ενεργή εμπλοκή των τοπικών κοινωνιών σε κάθε ΔΕΝτόπο, καθώς και στη μέγιστη πιθανή διαπολιτισμική συμμετοχή νέων – από άποψη πληθυσμιακής ομάδας στόχου (μειονότητα/πλειονότητα), φύλου (κορίτσια/αγόρια) και ηλικίας (παιδιά/προέφηβοι/έφηβοι/νέοι ενήλικες). Παράλληλα με την ανάπτυξη ομάδων νέων, θα αναπτύσσονται και ομάδες και δράσεις ανοιχτές στη συμμετοχή των γονέων και ενηλίκων μελών των τοπικών κοινωνιών.

ΟΜΑΔΕΣ ΝΕΩΝ

Στη **δράση ομάδων νέων** (παιδιών, προεφήβων, εφήβων και νέων ενηλίκων) συμμετείχαν **συνολικά 200 νέοι και γονείς**: 64 αγόρια/άντρες (32%) και 136 κορίτσια/γυναίκες (68%) / 169 νέοι και γονείς της μειονότητας (84%) και 31 νέοι και γονείς της πλειονότητας (16%) / 74 παιδιά Νηπ-Α-Β-Γ Δημοτικού (37%), 46 προέφηβοι Δ-Ε-Στ Δημοτικού (23%), 15 έφηβοι Γυμνασίου-Λυκείου (7%), 17 νέοι ενήλικες-φοιτητές (9%) και 48 ενήλικες (γονείς) (24%). Ως προς την **προηγούμενη εμπειρία τους στη δράση των ΔΕΝ**, 102 νέοι και ενήλικες (52%) συμμετέχουν για πρώτη φορά σε δράση των ΔΕΝ, ενώ 96 (48%) συμμετείχαν και σε προηγούμενες δράσεις των ΔΕΝ. Αναλυτικά στοιχεία συμμετοχής στη δράση “Ομάδες νέων στους ΔΕΝτόπους” παρουσιάζονται στον **Πίνακα 2**.

ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΔΡΑΣΕΙΣ ΟΜΑΔΩΝ ΝΕΩΝ

(α) Στην **επιμέρους δράση “Φοιτητικές διαδρομές”** (Γέρακας, 14/2 - 15/2 2015) συμμετείχαν **8 νέοι ενήλικες** (4 αγόρια – 4 κορίτσια) της ομάδας φοιτητών-νέων ενηλίκων των ΔΕΝτόπων Ξάνθης και Θεσσαλονίκης, με καταγωγή από διαφορετικά χωριά και πόλεις της Θράκης.

(β) Στην **επιμέρους δράση “Μαθητικές διαδρομές”** συμμετείχαν **34 νέοι – 6 φοιτήτριες και 28 μαθητές/τριες** (7 αγόρια - 21 κορίτσια) Γ Λυκείου οι οποίοι φοιτούν σε Λύκεια της Κομοτηνής, της Γλαύκης, της Ξάνθης και του Ιάσμου - από 16 διαφορετικά χωριά και πόλεις των Ν. Ροδόπης και Ξάνθης: Λαμπρό Δ. Αρριανών, Κομοτηνή Δ. Κομοτηνής, Κοπτερό Δ. Ιάσμου (Ν. Ροδόπης), Σούνιο, Σήμαντρα, Φίλια, Σέλερο Δ. Αβδήρων, Κιμμέρια, Ξάνθη, Π. Χρύσα, Π. Μορσίνη, Βανιάνο Δ. Ξάνθης και Μύκη, Σμίνθη, Προσήλιο, Χρυσό Δ. Μύκης (Ν. Ξάνθης).

(γ) Στην **επιμέρους δράση “Δ.Ε.Ν. ΜΑΪ-ΓΙΑΖΟΥΜΕ”** (Γέρακας, 1/5 – 2/5 2015) συμμετείχαν **10 νέοι** (6 αγόρια – 4 κορίτσια), έφηβοι Α-Γ Γυμνασίου από την Ξάνθη και τα Φίλια.

(δ) Στην **επιμέρους δράση “Δ.Ε.Ν. ΠΛΑΤΕΙΑ-ΖΟΥΜΕ”** (Κεντρική Πλατεία Ξάνθης, 6/6 2015) συμμετείχαν **230 άτομα** (135 νέοι και 95 ενήλικες/γονείς)

Αναλυτικά στοιχεία συμμετοχής στις επιμέρους δράσεις παρουσιάζονται στον **Πίνακα 3**.

3. Δράση στην κοινότητα

Οι εκδηλώσεις και ειδικά σχεδιασμένες δράσεις των ΔΕΝ ενισχύουν την δικτύωση και το άνοιγμα προς την ευρύτερη κοινότητα. Χαρακτηριστικό αυτών των δράσεων είναι ότι όλες διασφάλιζαν τις προϋποθέσεις για ενεργό εμπλοκή έτσι, ώστε οι αποδεχόμενοι το κάλεσμα να μπορέσουν να πάρουν μια γεύση των τρόπου δουλειάς και των στόχων των εργαστηρίων. Είναι λειτουργικά ενταγμένες σε μια πορεία-συνέχεια, συντελώντας στο γεφύρωμα μεταξύ άλλων δράσεων. Με αυτό τον τρόπο οι εκδηλώσεις στοχεύουν στην ανατροφοδότηση του ενδιαφέροντος των ήδη συμμετεχόντων και στο να δώσουν στους νέους ενδιαφερόμενους την εικόνα ενός δέντρου που έχει ρίζες και θα ξαναδώσει καρπούς. Προς την κατεύθυνση του ανοίγματος προς την τοπική κοινότητα σημαντική είναι και η συμβολή της σύνδεσης με τους γονείς των παιδιών που συμμετέχουν στις δράσεις.

Στις δράσεις που υλοποιήθηκαν με στόχο το άνοιγμα του ΔΕΝ στις τοπικές κοινωνίες συμμετείχαν συνολικά **841 άτομα** (567 νέοι και 274 ενήλικες). Αναλυτικά στοιχεία συμμετοχής στις επιμέρους δράσεις των ΔΕΝ για την περίοδο Νοέμβριος 2014 – Μάιος 2015 παρουσιάζονται στον **Πίνακα 3**.

3.1 Συνεργασία με σχολική κοινότητα: Ομάδα νέων ΔΕΝ <> Ομάδα νέων Σχολής Χιλλ (Αθήνα)

Περίληψη της δράσης

Δημιουργικά Εργαστήρια Νέων (ΔΕΝ) – Δράση: “Χτίζοντας γέφυρες συνύπαρξης” (Οκτώβριος 2014 – Μάιος 2015)

Από τον Μάρτιο 2014, τα ΔΕΝ συνεργάζονται με τη Σχολή Χιλλ (Ιδιωτικό Νηπιαγωγείο και Δημοτικό, Πλάκα, Αθήνα) για το σχεδιασμό και τη συνδιαμόρφωση ενός προγράμματος συνεργασίας μεταξύ δύο κοινοτήτων με πολλά ίδια και αρκετά διαφορετικά χαρακτηριστικά. Η πρότασή δράσης έχει στόχο τη γνωριμία παιδιών και ενηλίκων, την κατανόηση των συνθηκών ζωής της κάθε κοινότητας και την ανάπτυξη σχέσεων αλληλοεκτίμησης και σεβασμού.

Το πρόγραμμα εξελίχθηκε σε **τέσσερις φάσεις**: (α) την προετοιμασία ενηλίκων και νέων των δύο ομάδων (θεωρητική υποστήριξη, επικοινωνία), (β) την ανάπτυξη κοινών δραστηριοτήτων κατά τη θερινή δράση στη Θράκη και στην Αθήνα (Ιούλιος 2014), (γ) ταξίδι της ομάδας νέων των ΔΕΝ στην Αθήνα και ανάπτυξη κοινής δράσης με την ομάδα των νέων της Σχολής Χιλλ, καθώς και ταξίδι της ομάδας νέων της Σχολής Χιλλ στη Θράκη και ανάπτυξη κοινής δράσης με την ομάδα νέων των ΔΕΝ, και (δ) την αξιολόγηση του προγράμματος και τη διαμόρφωση προτάσεων για μελλοντική κοινή δράση.

Για τις ανάγκες του προγράμματος διαμορφώθηκε μια **διευρυμένη ομάδα δώδεκα συνεργατών** υπό την εποπτεία της επιστημονικής υπεύθυνης των ΔΕΝ, Άννης Βασιλείου που αποτελείται από έξι μέλη της σχολικής κοινότητας της Σχολής Χιλλ (Μίννη Καρρά, Άγγελος Σκίμπας, Ολυμπία Τριανταφύλλου, Αθηνά Λάμπρου, Καταλίνα Μαυροειδή, Άννα Μαρία Ιωαννίδου) και έξι μέλη του δικτύου συνεργατών των ΔΕΝ (Χριστίνα Τσιμούδη, Σεβάλ Οσμάν Ογλού, Μάκης Σπυριδόπουλος, Φατός Αχμέτ, Αλεξία Πασαδάκη, Σεϊλέν Εμίν Κεχαγιά).

Η ανάπτυξη της από κοινού δράσης έχει **σκοπό** τη δημιουργία γέφυρας επικοινωνίας μεταξύ των δύο κοινοτήτων και την κατάργηση των «συνόρων». Για όλους τους συμμετέχοντες, μικρούς και μεγάλους, στόχος είναι η διαπίστωση των κοινών αλλά και των διαφορετικών χαρακτηριστικών των δύο ομάδων καθώς και το χτίσιμο φιλίας μέσα από την κατανόηση του κάθε πλαισίου. Η έννοια της “συνδιαμόρφωσης” είναι κεντρική μεθοδολογική έννοια που διέπει όλες τις φάσεις του προγράμματος (προετοιμασία ομάδων νέων, σχεδιασμός δράσεων και επιμέρους δραστηριοτήτων, συντονισμός απομακρυσμένης και από κοντά σύνδεσης των δύο κοινοτήτων νέων/ενηλίκων). Μέσα από προτάσεις, ανατροφοδότηση και διάλογο, στοχεύουμε να πετύχουμε τη μέγιστη συνδιαλλαγή μεταξύ όλων. Οι στόχοι του προγράμματος προσεγγίζονται μέσω της επικοινωνίας, της επαφής και της γνωριμίας, της συνάντησης, της ανταλλαγής και του διαλόγου σε δύο επίπεδα, αυτό των ενηλίκων και αυτό των παιδιών.

Οκτώβριος 2014-Ιανουάριος 2015

Κατά την περίοδο Οκτώβριος 2014-Ιανουάριος 2015, η διευρυμένη ομάδα συνεργατών ΔΕΝ-Σχολής Χιλλ σχεδίασε και προετοίμασε τον νέο κύκλο της δράσης “Γέφυρες”—μέσα από μία σειρά συναντήσεων. Συνεργάτες των ΔΕΝ που ανέλαβαν τον συντονισμό της δράσης (Σεβάλ Οσμάν Ογλού, Μάκης Σπυριδόπουλος, Χριστίνα Τσιμούδη) πραγματοποίησαν ταξίδι στην Αθήνα (6-9 Νοεμβρίου 2014) όπου σχεδίασαν μαζί με τους συνεργάτες της Σχολής Χιλλ τη συνέχιση της ανάπτυξης κοινής δράσης. Η υπεύθυνη της δράσης των ΔΕΝ πραγματοποίησε συνάντηση στην Αθήνα (24/01 2015) με τους συνεργάτες της Σχολής Χιλλ για τους σκοπούς εποπτείας και συντονισμού της δράσης ανταλλαγής νέων. Τον Ιανουάριο 2015, ολοκληρώθηκαν οι συναντήσεις της νέας

διευρυμένης ομάδας συνεργατών της δράσης ΔΕΝ-Σχολής Χίλλ με σκοπό τη διαμόρφωση δύο ομάδων νέων (στη Θράκη και στην Αθήνα) που θα συμμετέχουν στη δράση ανταλλαγής μέσα στον φετινό κύκλο της δράσης των ΔΕΝ (Φεβρουάριος-Μάιος 2015).

Φεβρουάριος-Μάρτιος 2015

Η νέα φάση της κοινής δράσης ΔΕΝ-Σχολής Χίλλ (Φεβρουάριος – Μάρτιος 2015) περιελάμβανε ταξίδι ομάδας νέων των ΔΕΝ από τη Θράκη στην Αθήνα και την ανάπτυξη κοινής δράσης με ομάδα νέων της Σχολής Χίλλ. Πραγματοποιήθηκαν σειρά συναντήσεων των δύο ομάδων νέων (ΔΕΝ και Σχολής Χίλλ) με σκοπό την γνωριμία και σύνδεση των νέων από μακριά, την προετοιμασία των νέων σε δύο ξεχωριστούς ρόλους: “ταξιδιώτης-εξερευνητής” (νέοι ΔΕΝ) και “οικοδεσπότης-ξεναγός” (νέοι Σχολής Χίλλ). Η ομάδα νέων ΔΕΝ αποτελείται από 12 παιδιά Γ-Στ Δημοτικού από την Ξάνθη, το Άκαρπο, τα Φίλια και την Κομοτηνή. Η ομάδα νέων της Σχολής Χίλλ αποτελείται από 20 παιδιά Ε-Στ Δημοτικού από την Αθήνα.

Η προετοιμασία και ο σχεδιασμός της κοινής δράσης νέων στην Αθήνα συνδιαμορφώθηκε γύρω από δύο άξονες. Οι διευρυμένη ομάδα συνεργατών της δράσης επεξεργάστηκε βασικά ερωτήματα ως μέρος του κάθε άξονα και πραγματοποίησε σειρά συναντήσεων που έφερε τις απαντήσεις της κάθε πλευράς σε διάλογο ώστε να συνδιαμορφωθεί το περιεχόμενο της κοινής δράσης εμπύχωσης νέων.

1ος άξονας: Πώς μπορούν να χρησιμεύσουν οι συναντήσεις προετοιμασίας των ομάδων για την γνωριμία και την καλλιέργεια επαφής μεταξύ των νέων Θράκης και Αθήνας;

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ ΤΩΝ ΔΕΝ	ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ ΤΗΣ ΣΧΟΛΗΣ ΧΙΛΛ
Πώς μπορούμε να ενθαρρύνουμε τους νέους να “δέσουν ως ομάδα” σε σύντομο χρονικό διάστημα, να χτίσουν μεταξύ τους μια σχέση εμπιστοσύνης και φιλίας που θα επιτρέψει στην ομάδα να “ανοίξει” προς καινούργιες φιλίες με νέους με διαφορετικά βιώματα, αλλά και έναν καινούργιο τόπο (Αθήνα); Πώς μπορούμε να ενθαρρύνουμε τους νέους να αναπτύξουν ένα “ταξιδιώτη-εξερευνητή” εαυτό, με ερωτήματα και περιέργεια για το καινούργιο πλαίσιο που θα συναντήσουν; Πώς μπορούμε να χτίσουμε εμπιστοσύνη μεταξύ “φιλοξενούμενου-οικοδεσπότη”; Πώς μπορούμε να προετοιμάσουμε τους νέους στα θέματα που αφορούν το ταξίδεμα (ποια είναι τα εφόδια του ταξιδιού; που πηγαίνω; ποιες προσδοκίες έχω;); Πώς μπορούν να αξιοποιήσουν την επαφή τους με τους νέους στην Αθήνα για την προετοιμασία του ταξιδιού;	Πώς μπορούμε να ενθαρρύνουμε τους νέους να “δέσουν ως ομάδα” σε σύντομο χρονικό διάστημα, να χτίσουν μια σχέση εμπιστοσύνης και φιλίας που θα επιτρέψει στην ομάδα να “ανοίξει” προς καινούργιες φιλίες, να καλωσορίσουν μια ομάδα νέων με διαφορετικά βιώματα; Πώς μπορούμε να ενθαρρύνουμε τους νέους να αναπτύξουν έναν “οικοδεσπότη-ξεναγό” εαυτό, με ετοιμότητα να φιλοξενήσουν νέους σε ένα γνώριμο για εκείνους περιβάλλον, ώστε να καλωσορίσουν τη ματιά ενός “ταξιδιώτη”; Με το δεδομένο ότι οι νέοι συμμετέχουν σε δύο ξεχωριστούς κύκλους (“Δράσεις” / “Δημοσιογραφία”) – πώς μπορούμε να φέρουμε στο σχεδιασμό προτάσεις για το περιεχόμενο των συναντήσεων “απομακρυσμένης σύνδεσης και γνωριμίας” που να αξιοποιούν τον ξεχωριστό κόσμο του κάθε κύκλου;

2ος άξονας: Πώς μπορούμε να αναπτύξουμε κοινή δράση των δύο ομάδων κατά το ταξίδι που θα πραγματοποιηθεί στην Αθήνα τον Μάρτιο (20-24/3 2015);

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ ΤΩΝ ΔΕΝ	ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ ΤΗΣ ΣΧΟΛΗΣ ΧΙΛΛ
Γνωρίζοντας τους νέους της ομάδας της Θράκης, και απ' τη δική σας γνώση των χώρων πώς μπορούν να αξιοποιηθούν οι χώροι (σχολείο, κέντρο της Αθήνας) για το χτίσιμο μιας κοινής δράσης; Έχετε ένα “ονείρεμα” γύρω απ' το οποίο μπορείτε να ακούσετε και να διαπραγματευτείτε τις ιδέες & προτάσεις που θα σας προτείνουν οι συνεργάτες σας απ' την Αθήνα;	Πώς μπορεί να αξιοποιηθεί ο χώρος του σχολείου στην κοινή δράση; Πώς μπορεί να αξιοποιηθεί ο δημόσιος χώρος της πόλης (το κέντρο της Αθήνας) στην κοινή δράση; Έχετε ένα “ονείρεμα” γύρω απ' το οποίο μπορείτε να διαμορφώσετε ιδέες & προτάσεις που θα παρουσιάσετε στους συνεργάτες σας στη Θράκη;

Η κοινή δράση υλοποιείται σε τρεις ξεχωριστές αλλά αλληλένδετες φάσεις:

(α) Η πρώτη φάση -διάρκειας 5 εβδομάδων (Δε 16/2 έως Πε 19/3)- ονομάστηκε “[Χτίζοντας τη γέφυρα](#)” και συμπεριέλαβε συναντήσεις των ομάδων νέων, καθώς και συναντήσεις της [ομάδας γονέων](#) στη Θράκη και στην Αθήνα. Στόχος αυτής της φάσης ήταν η προετοιμασία των δύο ομάδων νέων για την κοινή δράση της Β' φάσης, τόσο στον ξεχωριστό τους ρόλο

“ταξιδιώτη – οικοδεσπότη” όσο και με την ανταλλαγή υλικού γνωριμίας μεταξύ τους.

(β) Η δεύτερη φάση -διάρκειας 5 ημερών (Πα 20/3 έως Τρ 24/3)- ονομάστηκε Περπατώντας τη γέφυρα: Αθήνα καλεί Θράκη! και συμπεριέλαβε το ταξίδι ανταλλαγής νέων στην Αθήνα. Το πρόγραμμα των δράσεων εμπύχωσης που ακολουθήσαμε στην Αθήνα (“Ανταμώνουμε-ανταλλάσσουμε”) συνδιαμορφώθηκε από τη διευρυμένη ομάδα συνεργατών ΔΕΝ-ΧΙΛΛ, με την εποπτεία της υπεύθυνης της δράσης.

(γ) Η τρίτη φάση -διάρκειας 5 ημερών (Τε 25/3 - Κυ 29/3)- ονομάστηκε “Εκτιμώντας τη γέφυρα” και συμπεριέλαβε την αποτίμηση της δράσης καθώς και το σχεδιασμό του επόμενου βήματος της συνεργασίας ΔΕΝ-ΧΙΛΛ.

Απρίλιος 2015

Η δράση ανταλλαγής νέων ολοκληρώθηκε με ταξίδι των νέων της Σχολής Χιλλ στη Θράκη και ανάπτυξη κοινής δράσης με την ομάδα νέων των ΔΕΝ (Σα 4/4 – Τρ 7/4). Αυτή η φάση της δράσης ανταλλαγής νέων ονομάστηκε “Θράκη καλεί Αθήνα!” και το πρόγραμμα του τετραήμερου συνδιαμορφώθηκε από τη διευρυμένη ομάδα συνεργατών ΔΕΝ-Σχολής Χιλλ, με τη συμβολή των δύο ομάδων νέων – τόσο πριν όσο και κατά τη διάρκεια της δράσης στη Θράκη. Περιέλαβε δραστηριότητες εμπύχωσης στην πόλη της Ξάνθης, στο ΚΕΣΠΕΜ Ξάνθης και στο Νέστο στη Γαλλάνη του Δήμου Τοπείρου. (βλ. και σχετικές αναρτήσεις στους διαδικτυακούς ΔΕΝτόπους “Μια γέφυρα φτιαγμένη από ευχές” και “Απ' το ημερολόγιο της Γιαγιά Άννης (η συνέχεια)”)

Απρίλιος-Μάιος 2015

Η δράση “Χτίζοντας Γέφυρες συνύπαρξης” ολοκληρώθηκε με μια δημιουργική καταγραφή του συνόλου της δράσης. Μέρος της δημιουργική καταγραφής αποτελεί και η ταινία μικρού μήκους “Γέφυρες” που αναφέρεται στην ανταλλαγή νέων στην Αθήνα (20-24/3). Το έργο αυτό αποτελεί μέρος της αποτίμησης της δράσης και ακολουθεί τη μεθοδολογία πολλαπλών αφηγήσεων που αναπτύσσεται στα ΔΕΝ, καθώς συμμετείχαν με τη δική τους ματιά οι νέοι, οι γονείς τους, η ομάδα συνεργατών των ΔΕΝ, η ομάδα συνεργατών της Σχολής Χιλλ και οι συνεργάτες που τους πλαισιώνουν (μέλη της σχολικής κοινότητας, μέλη του ΚΕΣΠΕΜ).

Συμμετοχή στη δράση

Συνολικά, στη δράση ανταλλαγής ΔΕΝ-Σχολής Χιλλ συμμετείχαν **32 νέοι** (12 από τη Θράκη και 20 από την Αθήνα) οι γονείς τους, καθώς και 6 εμπυχωτές των ΔΕΝ και 6 εκπαιδευτικοί της Σχολής Χιλλ. Δημιουργήθηκε μία ξεχωριστή ομάδα νέων των ΔΕΝ, η οποία συμπεριέλαβε 7 παιδιά των επιμέρους “Ομάδων νέων στους ΔΕΝτόπους 2014-2015” Ξάνθης και Φιλίων και 5 παιδιά με διαχρονικά πολλαπλή συμμετοχή στις δράσεις των ΔΕΝ -από Κομοτηνή, Φίλια και Ξάνθη- τα οποία δεν συμμετείχαν σε άλλη ομάδα φέτος. Αναλυτικά στοιχεία συμμετοχής στη δράση “Χτίζοντας γέφυρες συνύπαρξης” (πρόγραμμα συνεργασίας ΔΕΝ – Σχολής Χιλλ) παρουσιάζονται στον **Πίνακα 3.1.**

Στην κοινή δράση “Περπατώντας τη γέφυρα: Αθήνα καλεί Θράκη” (Αθήνα, 20-24/3 2015) συμμετείχαν 32 νέοι (12 μέλη της ομάδας νέων των ΔΕΝ και 20 μέλη της ομάδας νέων της Σχολής Χιλλ).

Στην κοινή δράση “Θράκη καλεί Αθήνα!” (Θράκη, 4-7/4 2015) συμμετείχαν 24 νέοι (12 μέλη της ομάδας νέων των ΔΕΝ και 12 απ' τα 20 μέλη της ομάδας νέων της Σχολής Χιλλ).

3.2 Συνεργασία με τοπικές κοινότητες: περιφερειακά ΚΕΣΠΕΜ

Περίληψη της δράσης

Δημιουργικά Εργαστήρια Νέων (ΔΕΝ) - Δράση: “Τέσσερα δέλτα περιφέρονται και ΔΕΝ-ο-εμπειρίες μεταφέρονται” (Νοέμβριος 2014 – Μάιος 2015)

Από το 2007 που δημιουργήθηκαν περιφερειακά ΚΕΣΠΕΜ, τα ΔΕΝ ανέπτυξαν δράση με νέους στα κατά τόπους ΚΕΣΠΕΜ (Ν. Ροδόπης: Οργάνη, Σάπες, Ίασμο / Ν. Ξάνθης: Εχίνο, Γλαύκη, Σμίνθη) ενώ πολλοί μαθητές των περιφερειακών ΚΕΣΠΕΜ συμμετείχαν από το 2011 σε θερινή δράση των ΔΕΝ (Ν. Ροδόπης: Σάπες, Ίασμο / Ν. Ξάνθης: Εχίνο, Σέλερο, Εύλαλο, Δροσερό). Ως μέρος της μεθοδολογίας της κοινωνικό-πολιτισμικής εμπύχωσης που αναπτύσσουμε στα ΔΕΝ, αντιλαμβανόμαστε το κάθε περιφερειακό ΚΕΣΠΕΜ ως ένα κύτταρο της τοπικής κοινωνίας που το πλαισιώνει - με μέλη το διοικητικό του προσωπικό, τους εκπαιδευτικούς του, τους μαθητές και τους γονείς τους.

Η συγκεκριμένη δράση ενθάρρυνε την ενεργή συμμετοχή της δράσης των ΔΕΝ στο θεσμικό πλαίσιο που την φιλοξενεί (ΚΕΣΠΕΜ) μέσω της ανάπτυξης συνεργασίας μεταξύ των μελών των επιμέρους κοινοτήτων των ΚΕΣΠΕΜ. Διευρύνουμε τη δράση των ΔΕΝ, αξιοποιώντας τη δυνατότητα να αναπτύξουμε μία σειρά από μικρές διάρκειας δράσεις σε όλο το φάσμα των περιφερειακών ΚΕΣΠΕΜ των Ν. Ξάνθης και Ροδόπης, σε συνεργασία με

τις επιμέρους κοινότητες των ΚΕΣΠΕΜ (διοικητικό προσωπικό, εκπαιδευτικούς, μαθητές, γονείς).

Ο κύκλος δράσης σε κάθε επιμέρους ΚΕΣΠΕΜ ακολούθησε τις τέσσερις διαφορετικές φάσεις της μεθοδολογίας που αναπτύσσει η δράση των ΔΕΝ (οραματισμός - σχεδιασμός - υλοποίηση – αποτίμηση) ενώ σε κάθε του βήμα συνδιαμορφώθηκε σε συνεργασία με τα μέλη της συγκεκριμένης “κοινότητας ΚΕΣΠΕΜ”. Η πολυεπίπεδη συνέργεια που αναπτύχθηκε συμπεριλαμβάνει:

(α) τη συνεργασία των μελών του κυττάρου συντονισμού της δράσης (Σεβάλ Οσμάν Ογλού, Μάκης Σπυριδόπουλος, Χριστίνα Τσιμούδη) με τις υπεύθυνες των ΚΕΣΠΕΜ Ν. Ξάνθης και Ροδόπης (Χαρά Καραβία, Μαρία Κωνσταντινίδου) για τους γενικότερους στόχους και τη μεθοδολογία της δράσης,

(β) τη συνεργασία των μελών του δικτύου συνεργατών των ΔΕΝ με μέλη των επιμέρους κοινοτήτων (διοικητικό προσωπικό, εκπαιδευτικούς, μαθητές, γονείς) για την έρευνα πεδίου σε κάθε τόπο,

(γ) τη συνεργασία των μελών του δικτύου συνεργατών των ΔΕΝ για τον σχεδιασμό και την υλοποίηση της δράσης εμπύχωσης, και την αξιοποίηση εθελοντικής συμμετοχής μελών του διευρυμένου δικτύου συνεργατών των ΔΕΝ (πρώην συνεργάτες των ΔΕΝ, εμπυχωτές, νέους ενήλικες-φοιτητές, εξωτερικούς συνεργάτες),

(δ) την αξιοποίηση “πολλαπλών αφηγήσεων” -σύνθεση των διαφορετικών ματιών όλων όσων συμμετείχαν στον κύκλο της δράσης- για την καταγραφή, αποτίμηση και αξιολόγηση της δράσης.

Ενώ διαφοροποιήθηκε στο σχεδιασμό της για κάθε επιμέρους ΚΕΣΠΕΜ, η δράση διέπεται από ένα νήμα που εκφράζεται από τον τίτλο της: “Τέσσερα δέλτα περιφέρονται και ΔΕΝ-ο-εμπειρίες μεταφέρονται” - όπου θα τέσσερα δέλτα είναι: διαπολιτισμικότητα, διαφορετικότητα, δημιουργικότητα και διαδραστικότητα. Ως μέρος της δράσης, ένα μπαούλο -“συλλέκτης ιστοριών”- ταξίδεψε με το βαν των ΔΕΝ από τόπο σε τόπο και έγινε ο συνδετικός κρίκος των περιφερειακών ΚΕΣΠΕΜ και των διαφορετικών κοινοτήτων.

Συμμετοχή στη δράση

Συνολικά, συμμετείχαν **221 άτομα - 209 νέοι** (168 μαθητές δημοτικού, 41 μαθητές γυμνασίου και λυκείου) και **12 γονείς**. Τα αναλυτικά στοιχεία συμμετοχής στη δράση “Τέσσερα δέλτα περιφέρονται & ΔΕΝ-ο-εμπειρίες μεταφέρονται” παρουσιάζονται στον **Πίνακα 3.2**.

3.2.1 ΚΕΣΠΕΜ ΔΡΟΣΕΡΟΥ - (Νοέμβριος 2014)

4 “δ” στο ΚΕΣΠΕΜ Δροσερού: Μέλη του δικτύου συνεργατών των ΔΕΝ συνεργάστηκαν με το διοικητικό προσωπικό και τις διαμεσολαβήτριες του ΚΕΣΠΕΜ Δροσερού στη φάση της έρευνας πεδίου και του σχεδιασμού της δράσης εμπύχωσης. Η δράση απευθύνθηκε σε μαθητές δημοτικού και υλοποιήθηκε το Σάββατο 29/11 με γωνιές δραστηριοτήτων που σχετίζονται με τα “4 δέλτα”: (α) φτιάχνω την εικόνα μου όπως την επιθυμώ, (β) γεύομαι και μυρίζω διαφορετικότητα, (γ) γράφω μηνύματα για τον τόπο μου και της συνήθειες του και τα τοποθετώ στο μπαούλο, (δ) ομαδικά μουσικά παιχνίδια. Η δράση ολοκληρώθηκε με τη συμμετοχή όλων των συμμετεχόντων στην κατασκευή της πινακίδας του ΚΕΣΠΕΜ Δροσερού.

Κύτταρο εμπύχωσης της δράσης: Σεβάλ Οσμάν Ογλού, Μάκης Σπυριδόπουλος, Χριστίνα Τσιμούδη, Αϊσέ Κιρατζή, Αλεξία Πασαδάκη, Νιχάτ Εμίν Κεχαγιά, Ελένη Αγγελίδου, Σεϊλέν Εμίν Κεχαγιά, Δήμητρα Αρμούτογλου (μέλη δικτύου συνεργατών ΔΕΝ), Χαββά Κοτζά, Ραμπάν Ιμπράμ Ογλού, Θωμάς Σαμαράς (μέλη του διευρυμένου δικτύου συνεργατών ΔΕΝ)

Συνολικά, συμμετείχαν **88 νέοι**.

3.2.2 ΚΕΣΠΕΜ ΣΕΛΕΡΟΥ (Ιανουάριος 2015)

Τα 4 “δ” περιφέρονται και συναισθήματα μουσικο-θεατρεύονται: Μέλη του δικτύου συνεργατών των ΔΕΝ (Φατμά Ιμπραήμκο, Νιχάτ Εμίν Κεχαγιά) συνεργάστηκαν με το διοικητικό προσωπικό και τους εκπαιδευτικούς του ΚΕΣΠΕΜ Σελέρου στη φάση της έρευνας πεδίου και του σχεδιασμού της δράσης εμπύχωσης. Η δράση απευθύνθηκε σε μαθητές γυμνασίου και υλοποιήθηκε το Σάββατο 31/1 με γωνιές δραστηριοτήτων που σχετίζονται με τον “τα 4 δ του κόσμου των συναισθημάτων της εφηβείας”: (α) γωνιά ανακάλυψης του πλούσιου συναισθηματικού κόσμου της εφηβείας, (β) γωνιά δημιουργικής έκφρασης γύρω από τα διαφορετικά συναισθήματα στο “βιβλίο του ΔΕΝ”, (γ) γωνιά δημιουργίας του εξώφυλλου του “βιβλίου των ΔΕΝ”, και (δ) γωνιά έκφρασης συναισθημάτων με το σώμα (θεατρικά παιχνίδια). Στο τέλος, οι έφηβοι δημιούργησαν μία δική τους “μουσική σκηνή” με μία αυτοσχέδια συναυλία και χορό.

Κύτταρο εμπύχωσης της δράσης: Μάκης Σπυριδόπουλος, Χριστίνα Τσιμούδη, Σεϊλέν Εμίν Κεχαγιά, Φατός Αχμέτ, Δήμητρα Αρμούτογλου, Νιχάτ Εμίν Κεχαγιά, Ελένη Αγγελίδου (μέλη του δικτύου συνεργατών των ΔΕΝ).

Συνολικά, συμμετείχαν **29 νέοι**.

3.2.3 ΚΕΣΠΕΜ ΕΥΛΑΛΟΥ (Φεβρουάριος 2015)

Τα 4 “δ” περιφέρονται, μεταμφιέζονται, παίζουν και χαίρονται: Μέλη του δικτύου συνεργατών των ΔΕΝ (Δήμητρα Αρμούτογλου, Σεϊλέν Εμίν Κεχαγιά) συνεργάστηκαν με το διοικητικό προσωπικό και τους εκπαιδευτικούς του ΚΕΣΠΕΜ Ευλάλου στη φάση της έρευνας πεδίου και του σχεδιασμού της δράσης εμπύχωσης. Η δράση απευθύνθηκε σε μαθητές δημοτικού και γυμνασίου και υλοποιήθηκε την Κυριακή 8/2 με τέσσερις γωνιές δημιουργικών δραστηριοτήτων: (α) γωνιά γνωριμίας, (β) γωνιά κατασκευής μάσκας, (γ) γωνιά κατασκευής κρουστών, και (δ) γωνιά παιχνιδιού.

Κύτταρο εμπύχωσης της δράσης: Σεβάλ Οσμάν Ογλού, Μάκης Σπυριδόπουλος, Χριστίνα Τσιμούδη, Μπετούλ Σιράκ, Σερρά Αχμέτ Ογλού, Φατμά Ιμπραήμκο, Αλεξία Πασαδάκη, Δήμητρα Αρμούτογλου, Σεϊλέν Εμίν Κεχαγιά (μέλη του δικτύου συνεργατών των ΔΕΝ).

Συνολικά, συμμετείχαν **23 άτομα - 20 νέοι και 3 γονείς**.

3.2.4 ΚΕΣΠΕΜ ΕΧΙΝΟΥ (Φεβρουάριος-Μάιος 2015)

Φεβρουάριος-Απρίλιος 2015

Μέλη του δικτύου συνεργατών των ΔΕΝ (Μπετούλ Σιράκ, Σερρά Αχμέτ Ογλού, Σεβάλ Οσμάν Ογλού) συνεργάστηκαν με το διοικητικό προσωπικό και τους εκπαιδευτικούς του ΚΕΣΠΕΜ Εχίνου, καθώς και με τους συνεργάτες του ΠΕΜ Μαρία Ζωγραφάκη και Χαρά Καραβία στη φάση της έρευνας πεδίου και του σχεδιασμού της δράσης εμπύχωσης. Ακολουθώντας τις ψυχοκοινωνικές ανάγκες μαθητών του ΚΕΣΠΕΜ και των οικογενειών τους, συνδιαμορφώσαμε μία πρόταση προς τις μητέρες των μαθητών ενός τμήματος του ΚΕΣΠΕΜ για μια σειρά από συναντήσεις γονέων. Στόχος είναι στο τέλος της σειράς συναντήσεων της ομάδας γονέων, να σχεδιαστεί σε συνεργασία με τους γονείς, τους εκπαιδευτικούς και το διοικητικό προσωπικό του ΚΕΣΠΕΜ Εχίνου μία ανοιξιάτικη δράση εμπύχωσης για γονείς και παιδιά.

Κύτταρο εμπύχωσης της δράσης: Σεβάλ Οσμάν Ογλού, Μάκης Σπυριδόπουλος (ομάδα γονέων)

Μάιος 2015

Τα 4 “δ” περιφέρονται, μαμάδες και παιδιά μπερδεύονται: Βάση των αναγκών που αναδύθηκαν από τις συναντήσεις της ομάδας γονέων (μητέρων), σχεδιάστηκε ένα βιωματικό εργαστήριο εμπύχωσης για μητέρες και παιδιά. Μέσα από δημιουργικές δραστηριότητες με θέμα “Γνωριζόμαστε;” διαμορφώθηκε ένας χώρος σχέσεων που έφερε γονέα και παιδί κοντά με έναν ουσιαστικό τρόπο.

Κύτταρο εμπύχωσης της δράσης: Σεβάλ Οσμάν Ογλού, Μάκης Σπυριδόπουλος, Μπετούλ Σιράκ, Αλεξία Πασαδάκη, Φατμά Ιμπραήμκο (μέλη του δικτύου συνεργατών των ΔΕΝ).

Συνολικά, στην ομάδα γονέων συμμετείχαν **7 άτομα (μητέρες)**, ενώ στη δράση εμπύχωσης γονέων-νέων συμμετείχαν **23 άτομα - 14 νέοι και 9 γονείς (μητέρες)**.

3.2.5 ΚΕΣΠΕΜ ΙΑΣΜΟΥ (Μάρτιος 2015)

Τα 4 “δ” περιφέρονται, περιγράφονται, μαντεύονται: Μέλη του δικτύου συνεργατών των ΔΕΝ (Αϊσέ Κιρατζή, Αλεξία Πασαδάκη) συνεργάστηκαν με το διοικητικό προσωπικό και τους εκπαιδευτικούς του ΚΕΣΠΕΜ Ευλάλου στη φάση της έρευνας πεδίου και του σχεδιασμού της δράσης εμπύχωσης. Η δράση απευθύνθηκε σε μαθητές δημοτικού και υλοποιήθηκε την Κυριακή 8/3 με τρεις γωνιές δημιουργικών δραστηριοτήτων: (α) γωνιά υποδοχής και κατασκευής, (β) γωνιά παιχνιδιού και, (γ) γωνιά παιχνιδιού.

Κύτταρο εμπύχωσης της δράσης: Αϊσέ Κιρατζή, Νιχάτ Εμίν Κεχαγιά, Σερρά Αχμέτ Ογλού, Μπετούλ Σιράκ, Δήμητρα Αρμούτογλου, Ελένη Αγγελίδου, Φατμά Ιμπραήμκο, Μάκης Σπυριδόπουλος (μέλη του δικτύου συνεργατών των ΔΕΝ).

Συνολικά, συμμετείχαν **37 νέοι**.

3.2.6 ΚΕΣΠΕΜ ΣΑΠΩΝ (Μάιος 2015)

Τα 4 “δ” περιφέρονται, και οι διαφορές μας περιπλέκονται: Μέλη του δικτύου συνεργατών των ΔΕΝ (Ελένη Αγγελίδου, Φατμά Ιμπραήμκο) συνεργάστηκαν με το διοικητικό προσωπικό και τους εκπαιδευτικούς του ΚΕΣΠΕΜ Σαπών στη φάση της έρευνας πεδίου και του σχεδιασμού της δράσης εμπύχωσης. Η δράση απευθύνθηκε σε μαθητές δημοτικού και γυμνασίου και υλοποιήθηκε την Παρασκευή 22/5. Οι γωνιές

δραστηριοτήτων σχεδιάστηκαν γύρω από τα θέματα διαφορές, ομοιότητες, μπλέξιμο, και συνεργασία: (α) “κάνω την πλάτη μου καμβά” - μια δραστηριότητα που καλούσε τον καθένα να μετατρέψει την πλάτη του σε καμβά όπου οι υπόλοιποι προσθέτουν τη δική τους ματιά γύρω από ομοιότητες και διαφορές, (β) “ΔΕΝ-μπλεκόμαστε” - μια κινητική δραστηριότητα που μπλέκει τα σώματα της ομάδας σε κόμπο, και (γ) “αναμειγνύω χρώματα και φτιάχνω το στίγμα μου” - μια ομαδική ζωγραφιά.

Κύτταρο εμπύχωσης της δράσης: Ελένη Αγγελίδου, Φατμά Ιμπραήμκο, Χριστίνα Τσιμούδη, Νιχάτ Εμίν Κεχαγιά, Μάκης Σπυριδόπουλος, Αϊσέ Κιρατζή (μέλη του δικτύου συνεργατών των ΔΕΝ).

Συνολικά, συμμετείχαν **21 νέοι**.

3.3 Συνεργασία με τοπικές κοινότητες: Δήμοι Ν. Ξάνθης & Ροδόπης

Περίληψη της δράσης

Δημιουργικά Εργαστήρια Νέων (ΔΕΝ) - Δράση: “[Αναζητώντας τη συνέργεια](#)” (Οκτώβριος 2014 - Μάιος 2015)

Ένας απ' τους σημαντικούς διαχρονικούς στόχους της δράσης των ΔΕΝ ήταν η αναζήτηση συνέργειας με τοπικούς φορείς στο κοινωνικο-πολιτισμικό πεδίο που την εμπεριέχει. Στην πορεία ανάπτυξης συγκεκριμένης για τον τόπο μεθοδολογία κοινωνικό-πολιτισμικής εμπύχωσης νέων, το δίκτυο συνεργατών των ΔΕΝ -μέλη διαφορετικών τοπικών κοινωνιών της Θράκης- ανέδειξε τα ερωτήματα: Πώς ανοίγουμε τη δράση των ΔΕΝ στην ευρύτερη τοπική κοινωνία; Πώς αξιοποιούμε το χτίσιμο συνεργιών για την κινητοποίηση των διαφορετικών τοπικών κοινωνιών απ' όπου προέρχονται οι νέοι που συμμετέχουν στις δράσεις των ΔΕΝ; Πώς μπορούμε να αναπτύξουμε από κοινού δράση με φορείς της τοπικής αυτοδιοίκησης εκεί που εφάπτονται οι στόχοι μας; Αυτά τα ερωτήματα, γέννησαν τη δράση αναζήτησης συνεργασίας με τους Δήμους των Ν. Ροδόπης και Ξάνθης στον νέο κύκλο 2014-2015.

Οκτώβριος-Νοέμβριος 2014

Η **προετοιμασία της δράσης** περιέλαβε αρχικά μια σειρά εποπτικών συναντήσεων της επιστημονικής υπεύθυνη των ΔΕΝ (Άννη Βασιλείου) με την ομάδα συνεργατών των ΔΕΝ που ανέλαβαν τον συντονισμό της δράσης (Σεβάλ Οσμάν Ογλού, Μάκης Σπυριδόπουλος, Χριστίνα Τσιμούδη) ώστε να διαμορφωθούν οι στόχοι της δράσης. Ο σχεδιασμός των πρώτων βημάτων επαφών με τους Δήμους αξιοποίησε την εποπτική ματιά μελών της επιστημονικής ομάδας συντονισμού του ΠΕΜ (Άννα Φραγκουδάκη, Θάλεια Δραγώνα) και την πολύχρονη εμπειρία τους στο κοινωνικό και θεσμικό πεδίο της Θράκης. Ως μέρος της προετοιμασίας της δράσης, σχεδιάστηκε και δημιουργήθηκε ένας φάκελος γνωριμίας με τη δράση των ΔΕΝ που περιείχε έναν “[ταξιδιωτικό οδηγό για τους διαδικτυακούς ΔΕΝτόπους](#)”, ένα φυλλάδιο που προσέφερε ένα “ταξίδι στις διαφοροποιημένες δράσεις των ΔΕΝ μέσα στο χρόνο (2002-2014) σε εικόνες”, και μία επιστολή προς τους Δημάρχους και τα Δημοτικά Συμβούλια των Δήμων.

Δεκέμβριος 2014-Απρίλιος 2015

Τα μέλη του κυττάρου συντονισμού των επιμέρους δράσεων των ΔΕΝ (Σεβάλ Οσμάν Ογλού, Μάκης Σπυριδόπουλος, Χριστίνα Τσιμούδη) έκαναν την πρώτη επαφή -**συνάντηση γνωριμίας και έρευνας πεδίου**- με τους Δημάρχους των Δήμων Ν. Ξάνθης και Ροδόπης που σταδιακά ανταποκρίθηκαν θετικά στο κάλεσμα των ΔΕΝ για συνεργασία: Δήμος Αβδήρων (16/12/14), Δήμος Τοπείρου (17/12/14), Δήμος Μύκης (20/1), Δήμος Αρριανών (4/2) και Δήμος Μαρωνείας-Σαπών (10/2).

Από τον κύκλο των πρώτων επαφών με τους Δημάρχους, οι τέσσερις Δήμοι ζήτησαν την ανάπτυξη συνεργασίας με τα ΔΕΝ (Δήμοι Τοπείρου, Μύκης, Μαρωνείας-Σαπών και Αρριανών). Σύμφωνα με τις ανάγκες και επιθυμίες για συνεργασία -όπως αυτές εκφράστηκαν κατά τη διάρκεια της κάθε συνάντησης με τον Δήμαρχο και τους συνεργάτες του- οι συνεργάτες των ΔΕΝ διαμόρφωσαν διαφοροποιημένες προτάσεις δράσης εμπύχωσης για κάθε Δήμο. Στη συνέχεια αναπτύχθηκε συνεργασία με τους Δήμους που ανταποκρίθηκαν θετικά στην πρόταση των ΔΕΝ για τη συνδιαμόρφωση, το σχεδιασμό και την υλοποίηση δράσεων εμπύχωσης νέων, σε συνεργασία με τοπικές κοινότητες του Δήμου.

Δήμος Τοπείρου

Απαντώντας στο αίτημα για ευαισθητοποίηση των πολιτών του Δήμου γύρω από τις ανάγκες των νέων και την κοινωνική φροντίδα ενηλίκων και νέων, διαμορφώθηκε μία πρόταση δράσης-ημερίδας με θέμα “**Ακούμε τη φωνή των νέων**,” Για το σχεδιασμό της δράσης συνεργάστηκαν η Χριστίνα Τσιμούδη, ο Μάκης Σπυριδόπουλος, η Σεβάλ Οσμάν Ογλού (μέλη του κυττάρου συντονισμού των επιμέρους δράσεων των ΔΕΝ), ο Βοηθός Συνήγορος του Πολίτη για τα Δικαιώματα του Παιδιού (Συνήγορος του Παιδιού), κ. Γιώργος Μόσχος, ο Δήμαρχος Τοπείρου κ. Μίχογλου και η Αντιδήμαρχος Τοπείρου κ. Θεοδωρακάκη – στις αρμοδιότητες της οποίας εμπίπτει

τόσο η φροντίδα κοινωνικών θεμάτων όσο και των σχολικών κοινοτήτων του Δήμου. Από πλευράς των ΔΕΝ προτάθηκε μια δομή της δράσης-ημερίδας που αξιοποίησε τη ματιά και εμπειρία του Συνήγορου του Παιδιού, ενώ από πλευράς του Δήμου έγιναν οι διερευνητικές επαφές με τις σχολικές κοινότητες του Δήμου (Γυμνάσια Ερασμίου, Ολβίου και Τοξοτών) – τους διευθυντές, τους εκπαιδευτικούς και τα 15μελή μαθητικά συμβούλια.

ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΗΜΕΡΙΔΑΣ ΟΠΩΣ ΣΥΝΔΙΑΜΟΡΦΩΘΗΚΕ ΣΕ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕ ΤΟΝ ΔΗΜΟ ΤΟΠΕΙΡΟΥ

Τίτλος ημερίδας: “Ακούω, σέβομαι, υποστηρίζω το παιδί μου”

Συμμετοχή: γονείς και νέοι (παιδιά Ε-Στ Δημοτικού, έφηβοι Γυμνασίου-Λυκείου)

Χρόνος διεξαγωγής: Παρασκευή, 15 Μαΐου 2015, 17:00-20:30

Τόπος διεξαγωγής της δράσης: Πολιτιστικό Κέντρο Τοξοτών

1ο μέρος (90 λεπτά) “Ακούμε τη φωνή των νέων;”

Συντονισμός: Γιώργος Μόσχος, Βοηθός Συνήγορος του Πολίτη για τα Δικαιώματα του Παιδιού (Συνήγορος του Παιδιού)

Ο Συνήγορος του Παιδιού, κ. Μόσχος θα διεξάγει ένα ζωντανό διάλογο με εφήβους του Δήμου Τοπείρου. Χτίζοντας πάνω σε αυτά που θα εκφράσουν οι νέοι, και μέσα από τη συζήτηση με τους εφήβους, θα αναπτύξει το θέμα “Ακούω, σέβομαι, υποστηρίζω το παιδί μου”.

2ο μέρος (60 λεπτά) “Ελάτε να δημιουργήσουμε μαζί!”

Συντονισμός: Ομάδα εμψυχωτών του δικτύου συνεργατών των ΔΕΝ

Οι εμψυχωτές των ΔΕΝ θα πλαισιώσουν ξεχωριστές γωνιές δραστηριοτήτων για τους νέους και τους γονείς που θα συμμετέχουν στην ημερίδα.

Για τους νέους, θεματικές γωνιές θα απευθύνονται σε νέους διαφορετικών ηλικιών (παιδιά και εφήβους).

(α) *Γωνιά σέβομαι:* Ένα καράβι θα υπάρχει στον τοίχο και μπροστά του καρέκλες. Ξεκινά μια τρικυμία, οι νέοι ανεβασμένοι στις καρέκλες θα πρέπει να διαλέξουν ανάγκες και επιθυμίες, τι θα κρατήσουν στην τρικυμία και τι όχι. (Δήμητρα Αρμούτογλου, Σεϊλέν Εμίν Κεχαγιά, Φατμά Ιμπραήμκο)

(β) *Γωνιά ακούω:* Μέσα από το κρύο και τη ζέστη, το ψυχρό και το θερμό π.χ ένας ήλιος και ένα παγόβουνο που θα υπάρχει μπροστά τους, οι νέοι θα πουν τι τους αρέσει να ακούνε και τι όχι. Θα το αποτυπώσουν σε χαρτάκια. Θα υπάρχουν και έτοιμες προτάσεις για να βοηθήσουν τους νέους να εκφραστούν. (Μπετούλ Σιράκ, Ελένη Αγγελίδου, Σερρά Αχμέτ Ογλού)

(γ) *Γωνιά υποστηρίζω:* Ζωγραφίζοντας και κόβοντας την παλάμη του χεριού τους οι νέοι θα γράψουν σε κάθε δάχτυλο, από ποιους 5 θα ήθελαν να έχουν υποστήριξη στις δύσκολες στιγμές τους. Τα χέρια αυτά στο τέλος θα σχηματίσουν έναν μεγάλο κύκλο. (Νιχάτ Εμίν Κεχαγιά, Αϊσέ Κιρατζή, Φατός Αχμέτ)

Για τους γονείς, θα υπάρχουν γωνιές συζήτησης όπου -με συντονισμό των εμψυχωτών- θα έχουν την ευκαιρία να μοιραστούν τις εντυπώσεις τους από το 1ο μέρος της ημερίδας. (Σεβάλ Οσμάν Ογλού, Αλεξία Πασαδάκη, Χριστίνα Τσιμούδη, Μάκης Σπυριδόπουλος)

3ο μέρος (60 λεπτά) “Η κοινωνική φροντίδα είναι υπόθεση όλων μας”

Συντονισμός: ειδικός Κοινωνικής Φροντίδας Δήμου Τοπείρου ή Ν. Ξάνθης

Μετά από μία σύντομη ενημερωτική εισήγηση και μία ανοιχτή συζήτηση που θα ακολουθήσει με το κοινό, ο εισηγητής θα βρίσκεται στο χώρο ώστε να διευκολυνθούν οι γονείς να συζητήσουν ή να εκφράσουν τυχόν απορίες μαζί του. Αυτό το μέρος της ημερίδας έχει σκοπό να ενημερώσει τους γονείς ότι υπάρχουν φορείς κοινωνικής υποστήριξης και φροντίδας δίπλα του στους οποίους μπορεί να απευθυνθεί για θέματα που απασχολούν τον ίδιον ή το κοινωνικό του περιβάλλον.

“ΑΚΟΥΩ, ΣΕΒΟΜΑΙ, ΥΠΟΣΤΗΡΙΖΩ ΤΟ ΠΑΙΔΙ ΜΟΥ” (Πολιτιστικό Κέντρο Τοξοτών, 15/5 2015)

Η συνάντηση ξεκίνησε με μια ενδιαφέρουσα τροφοδότηση από τρεις εφήβους μαθητές λυκείου της περιοχής, που έθεσαν ερωτήματα, αλλά και παρουσίασαν σκέψεις τους σχετικά με την κατανόηση και την εφαρμογή των δικαιωμάτων των παιδιών. Τα ερωτήματα των εφήβων και οι πρώτες απαντήσεις σε αυτά αποτέλεσαν έναυσμα προβληματισμού στην ομάδα των συμμετεχόντων στην οποία περιλαμβάνονταν γονείς, εκπαιδευτικοί / παιδαγωγοί και εκπρόσωποι της τοπικής αυτοδιοίκησης. Οι παρεμβάσεις ήταν αλληλοσυμπληρωματικές και ακούμπησαν ένα πλατύ φάσμα ευθυνών των ενηλίκων σχετικά με την ακρόαση της φωνής των παιδιών, το σεβασμό της προσωπικότητας και των αναγκών τους και την υποστήριξή τους για την εξεύρεση απαντήσεων – λύσεων στις δυσκολίες και τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν στη ζωή τους. Έθεσαν όμως και θέματα λειτουργικότητας ρόλων και σχέσεων μεταξύ όλων όσων συμμετέχουν σε θέματα διαπαιδαγώγησης, μόρφωσης, επικοινωνίας και ψυχαγωγίας των παιδιών. Στον προαύλιο χώρο οι νέοι είχαν την ευκαιρία να συμμετέχουν σε

δημιουργικά εργαστήρια ειδικά σχεδιασμένα γύρω απ' τις έννοιες «ακούω», «σέβομαι» και «υποστηρίζω». Στο σύνολό τους, 33 ενήλικες και 11 νέοι ανταποκρίθηκαν στο κάλεσμα – ένας αριθμός που επέτρεψε στους συμμετέχοντες μια προσωπική συμμετοχή. Ολοκληρώνοντας την ημερίδα, διατυπώθηκε η ευχή και ελπίδα η σημερινή συνάντηση να αποτελέσει μια αρχή διαλόγου γύρω από τις ανάγκες των νέων και την κοινωνική φροντίδα που να ενθαρρύνει τη συνέργεια όλων των δημοτών - απ' όποιο ρόλο κι αν βρίσκονται. Διαπιστώθηκε η ανάγκη να δημιουργηθούν περισσότερες ευκαιρίες για παρόμοιες εκδηλώσεις, σε περισσότερους τόπους του Δήμου Τοπίου.

Συμμετοχή στη δράση

Συνολικά, συμμετείχαν **11 νέοι** και **33 ενήλικες**. Τα αναλυτικά στοιχεία συμμετοχής στη δράση “Ακούω, σέβομαι, υποστηρίζω το παιδί μου” παρουσιάζονται στον **Πίνακα 3.3**.

3.4 Συνεργασία με τοπικές κοινότητες: Σύλλογοι

Περίληψη της δράσης

Δημιουργικά Εργαστήρια Νέων (ΔΕΝ) - Δράση: “Συλλογική δράση” (Δεκέμβριος 2014 – Μάιος 2015)

Με απώτερο σκοπό την εξέλιξη της σχέσης που αναπτύσσουν τα ΔΕΝ με τοπικές κοινωνίες σ' αυτή τη φάση του ΠΕΜ, εστίασαμε στην ανάπτυξη μιας “συλλογικής δράσης” σε πολλαπλά επίπεδα. Η δράση δημιούργησε “χώρο κοινωνικό-πολιτισμικής εμψύχωσης” μεταξύ διαφορετικών ομάδων ανθρώπων που δραστηριοποιούνται συλλογικά – η ομάδα εμψυχωτών στο πλαίσιο των ΔΕΝ, ομάδες γονέων στα πλαίσια τοπικών συλλόγων. Μέσα από το χτίσιμο ενός δημιουργικού διαλόγου, οι διαφορετικές μεταξύ τους συλλογικότητες απέκτησαν διαδραστική σχέση, διαμορφώνοντας συνθήκες κοινωνικό-πολιτισμικής εμψύχωσης. Οι διαφοροποιημένες δράσεις εμψύχωσης που σχεδιάστηκαν είχαν στόχο κάθε φορά να απαντούν σε συγκεκριμένα αιτήματα και υλοποιήθηκαν σε συνεργασία με τοπικούς συλλόγους. Η συλλογική δράση που αναπτύχθηκε ενθάρρυνε την ενδυνάμωση των μελών τοπικών συλλόγων ώστε να διαμορφώσουν αιτήματα και να συμμετέχουν στο σχεδιασμό και την υλοποίηση των δράσεων εμψύχωσης. Ταυτόχρονα, ενθάρρυνε την ενδυνάμωση των μελών του δικτύου συνεργατών των ΔΕΝ ώστε να προσφέρουν την εμπειρία που έχουν αποκτήσει στην κοινωνικό-πολιτισμική εμψύχωση στον τόπο τους ως μέλη τοπικών κοινωνιών.

Συμμετοχή στη δράση

Συνολικά, συμμετείχαν **104 άτομα (63 νέοι και 41 γονείς)**. Τα αναλυτικά στοιχεία συμμετοχής στη δράση “Συλλογική δράση” παρουσιάζονται στον **Πίνακα 3**.

3.4.1 ΣΥΛΛΟΓΙΚΗ ΔΡΑΣΗ ΣΤΑ ΦΙΛΙΑ (ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2014)

Συλλογική δράση στα Φίλια: Μέλη του δικτύου συνεργατών των ΔΕΝ συνεργάστηκαν με τα μέλη του Συλλόγου Γυναικών Φιλίων στη φάση της έρευνας πεδίου και του σχεδιασμού της δράσης εμψύχωσης. Η δράση υλοποιήθηκε το Σάββατο 20/12.

Κύτταρο εμψύχωσης της δράσης: Σεβάλ Οσμάν Ογλού, Μάκης Σπυριδόπουλος, Αϊσέ Κιρατζή, Αλεξία Πασαδάκη, Μπετούλ Σιράκ, Σερρά Αχμέτ Ογλού (μέλη δικτύου συνεργατών ΔΕΝ)

Συνολικά, συμμετείχαν **104 άτομα (63 νέοι και 41 γονείς)**.

4. Θερινά ΔΕΝ 2015

Περίληψη της δράσης

Δημιουργικά Εργαστήρια Νέων (ΔΕΝ) - Δράση: “[Θερινά ΔΕΝ 2015](#)” (Ιούλιος-Αύγουστος 2015)

Στα πλαίσια του προγράμματος του Υπουργείου Παιδείας “Εκπαίδευση για τα παιδιά της μουσουλμανικής μειονότητας στη Θράκη”, τα “Δημιουργικά Εργαστήρια Νέων” - που λειτουργούν ως δράση των ΚΕΣΠΕΜ στους Ν. Ξάνθης και Ν. Ροδόπης - υλοποίησαν τη δράση: “Θερινά ΔΕΝ”. Στη νέα φάση του προγράμματος 2010-2015 ένας απ’ τους σκοπούς της δράσης των ΔΕΝ είναι να προσφέρει στους νέους την ευκαιρία να βρεθούν πιο κοντά στην φύση, αξιοποιώντας δημιουργικά τον ελεύθερό τους χρόνο το καλοκαίρι.

Οι ημερήσιες κατασκηνώσεις διοργανώθηκαν στη Γαλάνη, (Δ. Τοπείρου) δίπλα στο Νέστο, σε συνεργασία με τον Πολιτιστικό Σύλλογο Γαλάνης. Προσέφεραν έναν χώρο γνωριμίας και ανάπτυξης από κοινού δραστηριότητας στη φύση - σε νέους όλων των ηλικιών, κι απ’ όλο το κοινωνικό πεδίο που πλασιώνει τη δράση των ΔΕΝ. Οι δραστηριότητες που αναπτύχθηκαν με τις ομάδες νέων οργανώθηκαν σε εργαστήρια, γύρω από τη γνωριμία με μία σειρά εκφραστικών μέσων: βίντεο, φωτογραφία, ζωγραφική, θεατρικό παιχνίδι, μουσική με αυτοσχέδια όργανα, αφήγηση παραμυθιού. Ενθάρρυναν την εξερεύνηση του φυσικού περιβάλλοντος δίπλα στο ποτάμι. Οι νέοι είχαν την ευκαιρία να αναπτύξουν δεξιότητες ατομικής δημιουργικής έκφρασης, συνεργασίας και διαπολιτισμικής συνύπαρξης. Τα εργαστήρια λειτούργησαν καθημερινά - από τις 10 το πρωί έως τις 4 το απόγευμα. Οι νέοι μετακινήθηκαν με λεωφορείο από τον τόπο κατοικίας τους προς και από το χώρο της δράσης στη Γαλάνη - με τη συνοδεία εμψυχωτών.

1η περίοδος Νέστου: Πέμπτη 30 Ιουλίου - Σάββατο 1 Αυγούστου

2η περίοδος Νέστου: Δευτέρα 3 - Τετάρτη 5 Αυγούστου

3η περίοδος Νέστου: Δευτέρα 17 - Τετάρτη 19 Αυγούστου

4η περίοδος Νέστου: Πέμπτη 20 - Σάββατο 22 Αυγούστου

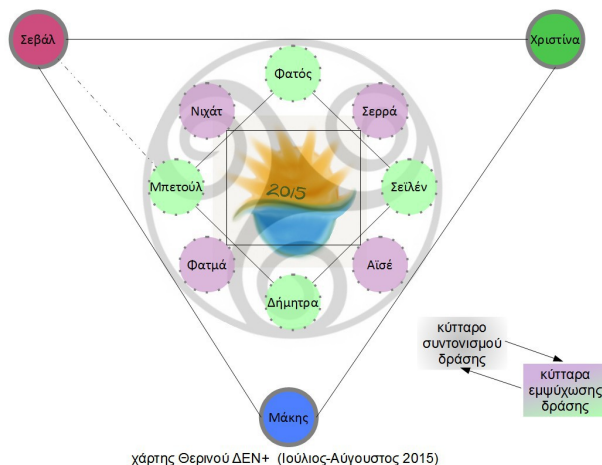
Φέτος για δεύτερη φορά, μέρος της θερινής δράσης των ΔΕΝ φιλοξενήθηκε στη μαθητική κατασκήνωση “Τα Αρχαία Άβδηρα”. Παιδιά και έφηβοι είχαν την ευκαιρία να δημιουργήσουν τη δική τους μικρή κοινότητα, να συνδιαμορφώσουν δραστηριότητες και εργαστήρια εμπύχωσης συνοδευόμενοι από εμψυχωτές, και να καλλιεργήσουν τη μεταξύ τους φιλία. Στο κλείσιμο της δράσης, καλέσαμε τους γονείς σε μια ημέρα γιορτής όπου οι νέοι παρουσίασαν τα δημιουργικά έργα τους.

Κατασκήνωση παιδιών & εφήβων στα Αρχαία Άβδηρα: Σάββατο 8 - Πέμπτη 13 Αυγούστου

Η ΔΕΝκοινότητα γιορτάζει! Μαζί με τους νέους της κατασκήνωσης, οι εμψυχωτές των θερινών ΔΕΝ 2015 διοργάνωσαν μια γιορτή για νέους και γονείς: Παρασκευή 14 Αυγούστου

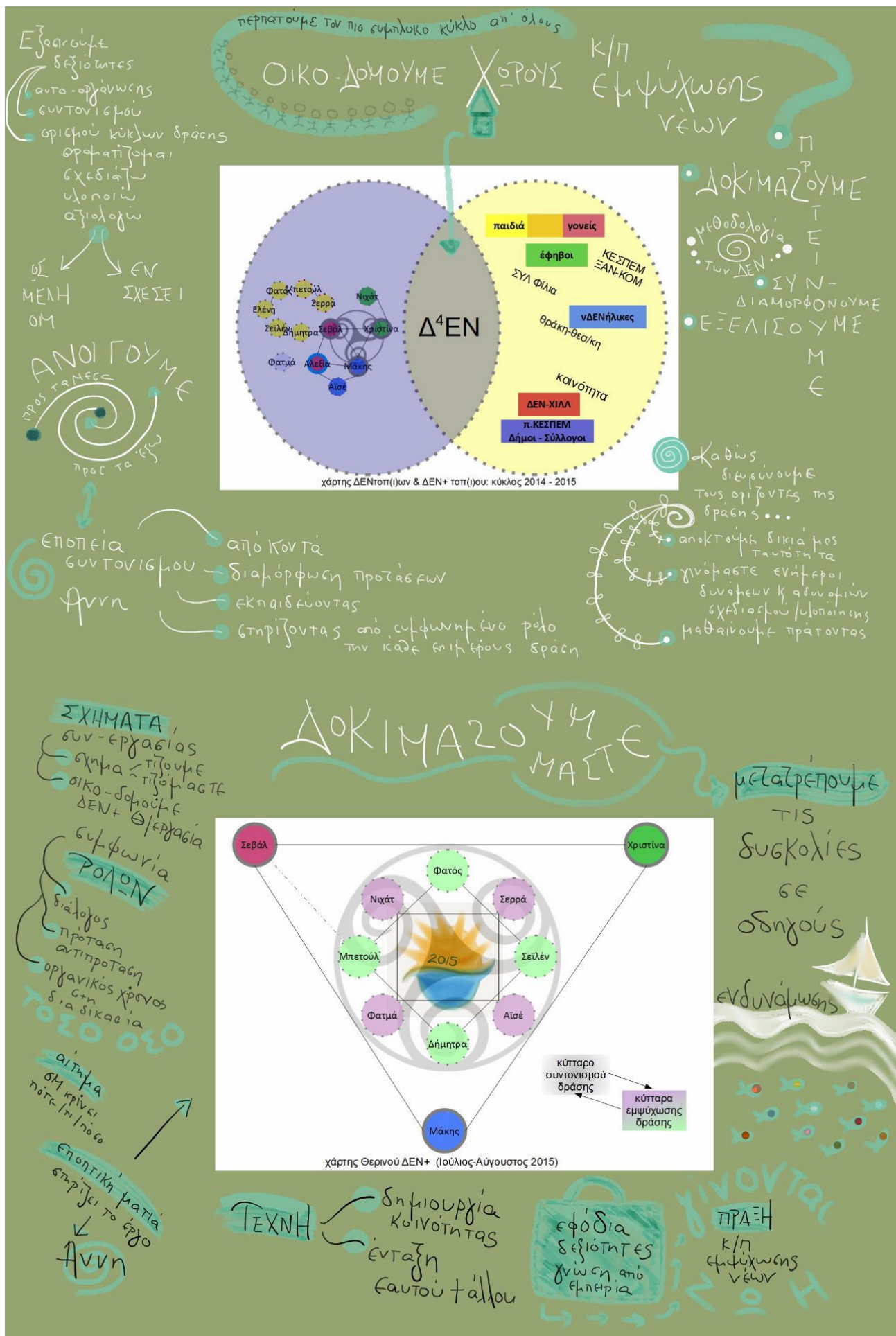
Δίκτυο συνεργατών των Θερινών ΔΕΝ

Άννη Βασιλείου, Κοινωνική Ψυχολόγος, Εμψυχώτρια (Επιστημονική Υπεύθυνη Δράσης ΔΕΝ) - Σεβάλ Οσμάν Ογλού, Ψυχολόγος - Μάκης Σπυριδόπουλος, Γυμναστής - Χριστίνα Τσιμούδη, Ψυχολόγος (μέλη του κυττάρου συντονισμού των δράσεων των ΔΕΝ), Δήμητρα Αρμούτογλου, Φιλολόγος- Φατός Αχμέτ, Εμψυχώτρια - Σερρά Αχμέτ Ογλού, Εμψυχώτρια - Φατμά Ιμπραήμκο, Ψυχολόγος - Νιχάτ Εμίν Κεχαγιά, Εκπαιδευτικός - Αϊσέ Κιρατζή, Ψυχολόγος - Σεϊλέν Εμίν Κεχαγιά, Εμψυχώτρια - Μπετούλ Σιράκ, Κοινωνική Ανθρωπολόγος (μέλη του κυττάρου εμπύχωσης της θερινής δράσης των ΔΕΝ)

Συμμετοχή στη δράση

Συνολικά, συμμετείχαν **204 νέοι** από Κομοτηνή, Σούνιο, Σέλερο, Βελοχώρι, Φίλια, Άκαρπο, Ξάνθη, Δροσερό, Μάντενα, Άβατο, Μικροχώρι, Εύλαλο, Κύρνο, Τοξότες, Θαλασσιά, Γαλάνη, Εχίνο, Πάχνη και Γλαύκη: 110 κορίτσια (54%) και 94 αγόρια (46%) / 170 νέοι της μειονότητας (83%) και 34 νέοι της πλειονότητας (17%) / 90 παιδιά - μαθητές Νηπ-Α-Β-Γ Δημοτικού (44%), 87 προέφηβοι - μαθητές Δ-Ε-Στ Δημοτικού (43%) και 27 έφηβοι - μαθητές Α-Β-Γ Γυμνασίου (13%). Ως προς την προηγούμενη εμπειρία τους στη δράση των ΔΕΝ, 50 νέοι (25%) συμμετέχουν για πρώτη φορά σε δράση των ΔΕΝ, ενώ 154 (75%) συμμετείχαν και σε προηγούμενες δράσεις των ΔΕΝ. Τα αναλυτικά στοιχεία συμμετοχής στη δράση “Θερινά ΔΕΝ 2014” παρουσιάζονται στον **Πίνακα 4**.

Πίνακες συμμετοχής στις δράσεις των ΔΕΝ

Πίνακας 1

Συμμετοχή στη δράση έρευνας πεδίου (διερεύνηση αναγκών) των ΔΕΝ Σεπτέμβριος - Οκτώβριος 2014																									
ΗΜ/ΝΙΑ ΔΡΑΣΗΣ	ΤΟΠΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	ΕΠΑΦΗ ΜΕ (ΗΛΙΚΙΑΚΗ ΟΜΑΔΑ)	ΕΜΨΥΧΩΤΕΣ	ΝΕΟΙ												ΕΝΗΛΙΚΕΣ					ΣΥΝ ΣΥΜ				
				ΠΑΙΔΙΑ (ΔΗΜ)			ΕΦΗΒΟΙ (ΓΥΜ-ΛΥΚ)			ΝΕΟΙ ΕΝΗΛ- ΦΟΙΤ			ΣΥΝ	Μ/ΤΑ		Π/ΤΑ		ΣΥΝ							
				Μ/ΤΑ	Π/ΤΑ	ΣΥΝ	Μ/ΤΑ	Π/ΤΑ	ΣΥΝ	Μ/ΤΑ	Π/ΤΑ	ΣΥΝ		Αγ	Κο	Αγ	Κο								
				Αγ	Κο	Αγ	Κο	ΣΥΝ	Αγ	Κο	Αγ	Κο	ΣΥΝ	Αγ	Κο	Αγ	Κο	ΣΥΝ	Αγ	Κο	Αγ	Κο	ΣΥΝ		
30/9/2014	ΞΑΝΘΗ	ΦΟΙΤΗΤΕΣ	ΑΚ					0					0		1			1	1				0	1	
2/10/2014	ΞΑΝΘΗ	ΦΟΙΤΗΤΕΣ	ΑΚ ΜΣ ΣΕΚ ΔΑ					0					0		1	1		2	2				0	2	
2/10/2014	ΞΑΝΘΗ	ΠΑΙΔΙΑ-ΓΟΝΕΙΣ	ΕΑ			1	2	3					0					0	3			3	3	6	
3/10/2014	ΞΑΝΘΗ	ΠΑΙΔΙΑ-ΓΟΝΕΙΣ	ΕΑ				3	1	4				0					0	4			4	4	8	
4/10/2014	ΦΙΛΙΑ	ΠΑΙΔΙΑ-ΓΟΝΕΙΣ	ΜπΣ	1				1					0					0	1		1		1	2	
7/10/2014	ΞΑΝΘΗ	ΠΑΙΔΙΑ-ΓΟΝΕΙΣ	ΣΕΚ	1	3			4					0					0	4		3		3	7	
7/10/2014	ΞΑΝΘΗ	ΕΦΗΒΟΙ	ΣΟΟ					0	1	2			3					0	3				0	3	
9/10/2014	ΞΑΝΘΗ	ΕΦΗΒΟΙ	ΧΤ ΝΕΚ					0		1	1	2		0	2			0	2				0	2	
10/10/2014	ΞΑΝΘΗ	ΚΕΦΑΠ	ΣΟΟ					0					0					0	0			1	1	1	
12/10/2014	ΦΙΛΙΑ	ΣΥΛ ΓΥΝΑΙΚΩΝ	ΣΑΟ ΜπΣ					0					0					0	0		5		5	5	
13/10/2014	ΞΑΝΘΗ	ΠΑΙΔΙΑ-ΓΟΝΕΙΣ	ΑΠ			1	1						0		0	1			0	1		1	1	2	
14/10/2014	ΞΑΝΘΗ	ΕΦΗΒΟΙ	ΦΙ					0	1	2			3					0	3				0	3	
15/10/2014	ΞΑΝΘΗ	ΕΦΗΒΟΙ	ΧΤ ΝΕΚ					0	7	5			12					0	12				0	12	
15/10/2014	ΦΙΛΙΑ	ΣΥΛ ΓΥΝΑΙΚΩΝ	ΣΑΟ ΜπΣ					0					0					0	0		12		12	12	
16/10/2014	ΞΑΝΘΗ	ΠΑΙΔΙΑ-ΓΟΝΕΙΣ	ΑΠ			1	1	2					0					0	2			2	2	4	
16/10/2014	ΞΑΝΘΗ	ΠΑΙΔΙΑ- ΓΟΝΕΙΣ	ΧΤ				4	4					0					0	4			13	13	17	
15/10/2014	ΘΕΣ/ΝΙΚΗ	ΦΟΙΤΗΤΕΣ	ΑΚ					0					0		3			3	3				0	3	
17/10/2014	ΦΙΛΙΑ	ΕΦΗΒΟΙ	ΜπΣ					0		2			2					0	2		1		1	3	
17/10/2014	ΞΑΝΘΗ	ΠΑΙΔΙΑ-ΓΟΝΕΙΣ	ΑΠ			1	1	2					0					0	2			2	2	4	
16/10/2014	ΚΟΜΟΤΗΝΗ	ΠΑΙΔΙΑ-ΓΟΝΕΙΣ	ΜπΣ ΣΟΟ ΑΠ ΕΑ ΦΑ	5				3	8				0					0	8	1	15		2	18	26
18/10/2014	ΝΕΣΤΟΣ	ΦΟΙΤΗΤΕΣ	ΑΚ ΜΣ ΣΕΚ ΔΑ					0					0		1	2		3	3				0	3	
18/10/2014	ΦΙΛΙΑ	ΠΑΙΔΙΑ-ΓΟΝΕΙΣ	ΣΑΟ ΜπΣ	1	2			3					0					0	3		2		2	5	
19/10/2014	ΦΙΛΙΑ	ΠΑΙΔΙΑ-ΓΟΝΕΙΣ	ΣΑΟ ΜπΣ		1			1					0					0	1		2		2	3	
19/10/2014	ΞΑΝΘΗ	ΠΑΙΔΙΑ-ΓΟΝΕΙΣ	ΦΙ		2			2					0		2			0	2		2		2	4	
20/10/2014	ΦΙΛΙΑ	ΠΑΙΔΙΑ-ΓΟΝΕΙΣ	ΣΑΟ ΜπΣ	3	5			8					0					0	8		6		6	14	
21/10/2014	ΞΑΝΘΗ	ΦΟΙΤΗΤΕΣ	ΑΚ ΜΣ					0					0		4	3		7	7				0	7	
21/10/2014	ΞΑΝΘΗ	ΠΑΙΔΙΑ-ΓΟΝΕΙΣ	ΣΕΚ ΔΑ ΣΟΟ	2	3			5					0					0	5		4		4	9	
22/10/2014	ΞΑΝΘΗ	ΠΑΙΔΙΑ-ΓΟΝΕΙΣ	ΣΕΚ ΔΑ ΣΟΟ	2	3	3	8	16					0					0	16	1	3		7	11	27
ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ (ΑΤΟΜΑ ΠΟΥ ΣΥΜΜΕΤΕΙΧΑΝ ΣΤΗ ΔΡΑΣΗ)				15	19	9	21	64	9	12	0	1	22	0	8	3	0	11	97	2	56	0	35	93	190

ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ ΝΕΩΝ (ΔΕΝ)
ΟΜΑΔΕΣ ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2014 - ΜΑΪΟΣ 2015

	ΔΕΝτόπος				ΣΥΝΟΛΟ		
	ΚΟΜΟΤΗΝΗ	ΞΑΝΘΗ	ΦΙΛΙΑ	ΘΕΣ-ΘΡ			
ΜΕΙΟΝΟΤΗΤΑ	29	41	89	10	169	85%	100%
ΠΛΕΙΟΝΟΤΗΤΑ	4	27	0	0	31	16%	
	33	68	89	10	200		
ΑΓΟΡ/ΑΝΤΡ	10	26	25	3	64	32%	100%
ΚΟΡ/ΓΥΝ	23	42	64	7	136	68%	
	33	68	89	10	200		
ΝΗΠ	3	2	0	0	5	74	37%
Α ΔΗΜ	5	7	10	0	22		
Β ΔΗΜ	3	5	14	0	22		
Γ ΔΗΜ	4	4	17	0	25		
Δ ΔΗΜ	3	7	9	0	19	46	23%
Ε ΔΗΜ	5	2	6	0	13		
ΣΤ ΔΗΜ	2	6	6	0	14		
Α ΓΥΜ	0	3	0	0	3	15	8%
Β ΓΥΜ	0	8	0	0	8		
Γ ΓΥΜ	0	4	0	0	4		
Α ΛΥΚ	0	0	0	0	0		
Β ΛΥΚ	0	0	0	0	0		
Γ ΛΥΚ	0	0	0	0	0		
ΦΟΙΤ	0	5	0	10	15	17	9%
Ν.ΕΝΗΛΙΚΕΣ	0	2	0	0	2		
ΓΟΝΕΙΣ	8	13	27	0	48	48	24%
	33	68	89	10	200		
ΝΕΑ ΣΥΜ	15	34	54	1	104	52%	100%
ΠΡ.ΕΜΠ.ΔΕΝ	18	34	35	9	96	48%	
	33	68	89	10	200		

ΔΕΝτόπος	ΟΜΑΔΕΣ ΝΕΩΝ / ΕΝΗΛΙΚΩΝ
ΚΟΜΟΤΗΝΗ	ομάδες νέων / γονέων στο ΚΕΣΠΕΜ Κομοτηνής
ΞΑΝΘΗ	ομάδες νέων / φοιτητών-νέων ενηλίκων / γονέων στο ΚΕΣΠΕΜ Ξάνθης
ΦΙΛΙΑ	ομάδα νέων / γονέων σε συνεργασία με τον Σύλλογο Γυναικών Φιλίων
ΘΕΣ-ΘΡ	ομάδα φοιτητών Θεσ/κης με καταγωγή από Θράκη

Πίνακας 3

Συμμετοχή στις ΔΕΝ δράσεις 2014-2015																									
ΗΜ/ΝΙΑ ΔΡΑΣΗΣ	ΤΟΠΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	ΕΜΨΥΧΩΤΕΣ	ΝΕΟΙ																ΕΝΗΛΙΚΕΣ					ΣΥΝ ΣΥΜ
				ΠΑΙΔΙΑ (ΔΗΜ)					ΕΦΗΒΟΙ (ΓΥΜ-ΛΥΚ)					ΝΕΟΙ ΕΝΗΛ- ΦΟΙΤ					ΣΥΝ	Μ/ΤΑ		Π/ΤΑ		ΣΥΝ	
				Μ/ΤΑ		Π/ΤΑ		ΣΥΝ	Μ/ΤΑ		Π/ΤΑ		ΣΥΝ	Μ/ΤΑ		Π/ΤΑ		ΣΥΝ							
				Αγ	Κο	Αγ	Κο		Αγ	Κο	Αγ	Κο		Αγ	Κο	Αγ	Κο			Αγ	Κο				
30/9-22/10 2014	Ν. ΞΑΝΘΗΣ, Ν.ΡΟΔΟΠΗΣ, ΘΕΣ/ΚΗ	ΔΕΝ ΣΥΝΔΙΑΜΟΡΦΩΝΟΥΜΕ (ΕΡΕΥΝΑ ΠΕΔΙΟΥ)	ΔΙΚΤΥΟ ΣΥΝΕΡΓΑΤΩΝ ΔΕΝ	15	19	9	21	64	9	12	0	1	22	0	8	3	0	11	97	2	56	0	35	93	190
29/11 2014	ΚΕΣΠΕΜ ΔΡΟΣΕΡΟΥ	4 Δ ΠΕΡΙΦΕΡΟΝΤΑΙ & ΔΕΝ-Ο-ΕΜΠΕΙΡΙΕΣ ΜΕΤΑΦΕΡΟΝΤΑΙ	ΣΟΟ ΧΤ ΜΣ ΑΚ ΑΠ ΕΑ ΝΕΚ ΣΕΚ ΔΑ	58	30	0	0	88	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	88	0	0	0	0	0	88
20/12 2014	ΦΙΛΙΑ	ΣΥΛΛΟΓΙΚΗ ΔΡΑΣΗ ΣΤΑ ΦΙΛΙΑ	ΣΟΟ ΑΠ ΜΣ ΑΚ ΜπΣ ΣΑΟ	26	37	0	0	63	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	63	0	41	0	0	41	104
31/01 2015	ΚΕΣΠΕΜ ΣΕΛΕΡΟΥ	4 Δ ΠΕΡΙΦΕΡΟΝΤΑΙ & ΔΕΝ-Ο-ΕΜΠΕΙΡΙΕΣ ΜΕΤΑΦΕΡΟΝΤΑΙ	ΜΣ ΧΤ ΣΕΚ ΦΑ ΔΑ ΝΕΚ ΕΑ	1	1	0	0	2	12	15	0	0	27	0	0	0	0	0	29	0	0	0	0	0	29
08/02 2015	ΚΕΣΠΕΜ ΕΥΛΑΛΟΥ	4 Δ ΠΕΡΙΦΕΦΟΝΤΑΙ, ΜΕΤΑΜΦΕΙΖΟΝΤΑΙ ΠΑΙΖΟΥΝ & ΧΑΙΡΟΝΤΑΙ	ΣΟΟ ΜΣ ΧΤ ΦΑ ΑΠ ΣΕΚ ΔΑ ΜπΣ ΣΑΟ	10	5	0	0	15	0	5	0	0	5	0	0	0	0	0	20	0	3	0	0	3	23
14-15/02 2015	ΓΕΡΑΚΑΣ, ΞΑΝΘΗΣ	ΦΟΙΤΗΤΙΚΕΣ ΔΙΑΔΡΟΜΕΣ	ΑΚ ΜΣ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	4	2	0	8	8	0	0	0	0	0	8
08/03 2015	ΚΕΣΠΕΜ ΙΑΣΜΟΥ	4 Δ ΠΕΡΙΦΕΡΟΝΤΑΙ, ΠΕΡΙΓΡΑΦΟΝΤΑΙ, ΜΑΝΤΕΥΟΝΤΑΙ	ΕΑ ΦΙ ΔΑ ΑΚ ΣΑΟ ΜπΣ ΝΕΚ ΜΣ	20	17	0	0	37	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	37	0	0	0	0	0	37
20/04 2015	ΚΕΣΠΕΜ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ ΞΑΝΘΗΣ ΙΑΣΜΟΥ & ΘΕΣ/ΚΗ	ΜΑΘΗΤΙΚΕΣ ΔΙΑΔΡΟΜΕΣ	ΑΚ ΜΣ	0	0	0	0	0	7	21	0	0	28	0	6	0	0	6	34	0	0	0	0	0	34
01-02/05 2015	ΓΕΡΑΚΑΣ, ΞΑΝΘΗΣ	Δ.Ε.Ν. ΜΑΪ-ΓΙΑΖΟΥΜΕ	ΜπΣ ΝΕΚ ΣΑΟ ΕΑ ΦΙ ΔΑ	0	0	0	0	0	6	4	0	0	10	0	0	0	0	0	10	0	0	0	0	0	10
15/05 2015	ΤΟΞΟΤΕΣ ΔΗΜΟΥ ΤΟΠΕΙΡΟΥ	ΑΚΟΥΩ, ΣΕΒΟΜΑΙ, ΥΠΟΣΤΗΡΙΖΩ ΤΟ ΠΑΙΔΙ ΜΟΥ	ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ ΔΕΝ	0	1	3	2	6	0	0	5	0	5	0	0	0	0	0	11	1	5	11	16	33	44
21/05 2015	ΚΕΣΠΕΜ ΕΧΙΝΟΥ	4 Δ ΠΕΡΙΦΕΦΟΝΤΑΙ, ΜΑΜΑΔΕΣ & ΠΑΙΔΙΑ ΜΠΕΡΔΕΥΟΝΤΑΙ	ΣΟΟ ΜΣ ΜμΣ ΣΑΟ ΑΠ	2	12	0	0	14	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	14	0	9	0	0	9	23
22/05 2105	ΚΕΣΠΕΜ ΣΑΠΩΝ	4Δ ΠΕΡΙΦΕΡΟΝΤΑΙ, ΚΑΙ ΟΙ ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΜΑΣ ΠΕΡΙΠΛΕΚΟΝΤΑΙ	ΜΣ ΝΕΚ ΧΤ ΕΑ ΦΙ ΑΚ	4	7	1	0	12	3	6	0	0	9	0	0	0	0	0	21	0	0	0	0	0	21
06/06 2015	ΞΑΝΘΗ	Δ.Ε.Ν. ΠΛΑΤΕΙΑ-ΖΟΥΜΕ!	ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ ΔΕΝ	28	37	27	43	135	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	135	6	34	21	34	95	230
ΣΥΝΟΛΟ				164	166	40	66	436	37	63	5	1	106	2	18	5	0	25	567	9	148	32	85	274	841

	ΝΕΟΙ	ΕΝΗΛΙΚΕΣ	
Μ/ΤΑ	450	157	607
Π/ΤΑ	117	117	234
	567	274	841

ΚΛΕΙΔΙ ΣΥΝΤΟΜΕΥΣΕΩΝ ΠΙΝΑΚΩΝ	
Αγ	Αγόρια
Κο	Κορίτσια
Γυ	Γυναίκες
Αν	Άντρες
Μ/ΤΑ	Μειονότητα
Π/ΤΑ	Πλειονότητα
ΕΜΨΥΧΩΤΕΣ	
ΕΑ	Ελένη Αγγελίδου
ΝΕΚ	Νιχάτ Εμίν Κεχαγιά
ΦΙ	Φατμά Ιμπραήμκο
ΧΤ	Χριστίνα Τσιμούδη
ΦΑ	Φατός Αχμέτ
ΣΟΟ	Σεβάλ Οσμάν Ογλού
ΑΠ	Αλεξία Πασαδάκη
ΜπΣ	Μπετούλ Σιράκ
ΔΑ	Δήμητρα Αρμούτογλου
ΣΑΟ	Σερρά Αχμέτ Ογλού
ΣΕΚ	Σεϊλνέν Εμίν Κεχαγιά
ΜΣ	Μάκης Σπυριδόπουλος
ΑΚ	Αϊσέ Κιρατζή
ΗΛΙΚΙΑΚΕΣ ΟΜΑΔΕΣ	
ΠΑΙΔΙΑ	ΝΗΠ, Α-Γ ΔΗΜ
ΠΡΟΕΦΗΒΟΙ	Δ-ΣΤ ΔΗΜ
ΕΦΗΒΟΙ	ΓΥΜ, ΛΥΚ

ΔΡΑΣΗ "ΜΑΘΗΤΗΚΕΣ ΔΙΑΔΡΟΜΕΣ" (φοιτητές & έφηβοι Γ Λυκείου) ΦΕΒ-ΑΠΡ 2015													
ΗΜ/ΝΙΑ	ΤΟΠΟΣ	ΕΜΨΥΧΩΤΕΣ	ΝΕΟΙ ΕΝΗΛΙΚΕΣ					ΕΦΗΒΟΙ					ΣΥΝ ΝΕΩΝ
			Μ/ΤΑ		Π/ΤΑ		ΣΥΝ	Μ/ΤΑ		Π/ΤΑ		ΣΥΝ	
			Αγ	Κο	Αγ	Κο		Αγ	Κο	Αγ	Κο		
(ΕΝΗΜΕΡΩΣΕΙΣ ΣΕ ΤΜΗΜΑΤΑ ΚΕΣΠΕΜ) 19/2, 27/2, 2/3 και 7/3	ΞΑΝΘΗ ΚΟΜΟΤΗΝΗ ΙΑΣΜΟΣ	ΜΣ ΑΚ	0	0	0	0	0	18	32	0	0	50	50
14/3/15	ΚΟΜΟΤΗΝΗ	ΜΣ ΑΚ	0	1	0	0	1	1	12	0	0	13	14
15/3/15	ΙΑΣΜΟΣ	ΜΣ ΑΚ	0	0	0	0	0	5	2	0	0	7	7
15/3/15	ΞΑΝΘΗ	ΜΣ ΑΚ	0	2	0	0	2	6	8	0	0	14	16
16/3/15	ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ	ΑΚ	0	4	0	0	4	0	0	0	0	0	4
ΣΥΝΟΛΟ ΝΕΩΝ 1ης ΣΥΝΑΝΤΗΣΗΣ			0	6	0	0	6	12	22	0	0	34	40
28/3/15	ΚΟΜΟΤΗΝΗ	ΜΣ ΑΚ	0	1	0	0	1	0	5	0	0	5	6
29/3 & 7/4 2015	ΙΑΣΜΟΣ	ΜΣ ΑΚ	0	0	0	0	0	1	4	0	0	5	5
29/3/15	ΞΑΝΘΗ	ΜΣ ΑΚ	0	1	0	0	1	8	11	0	0	19	20
2/4/2015	ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ	ΑΚ	0	5	0	0	5	0	0	0	0	0	5
ΣΥΝΟΛΟ ΝΕΩΝ 2ης ΣΥΝΑΝΤΗΣΗΣ			0	4	0	0	4	9	20	0	0	29	33
17/4/15	ΙΑΣΜΟΣ	ΑΚ	0	0	0	0	0	0	2	0	0	2	2
8/4/15	ΚΟΜΟΤΗΝΗ	ΜΣ ΑΚ	0	0	0	0	0	0	2	0	0	2	2
8/4, 16/4, 17/4 2015	ΞΑΝΘΗ	ΜΣ ΑΚ	0	6	0	0	6	7	18	0	0	25	31
ΣΥΝΟΛΟ ΝΕΩΝ 3ης ΣΥΝΑΝΤΗΣΗΣ			0	6	0	0	6	7	22	0	0	29	35
20/4/15	ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ	ΜΣ ΑΚ ΣΟΟ	0	6	0	0	6	7	21	0	0	28	34
ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ (ΑΤΟΜΑ ΠΟΥ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΑΝ ΤΗ ΔΡΑΣΗ)			0	6	0	0	6	7	21	0	0	28	34

ΤΟΠΟΣ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ	ΛΥΚΕΙΟ
ΚΟΜΟΤΗΝΗ	1
ΛΑΜΠΡΟ	1
ΣΜΙΝΟΗ	4
ΒΑΝΙΑΝΟ	1
ΞΑΝΘΗ	4
ΣΗΜΑΝΤΡΑ	2
ΠΡΟΣΗΛΙΟ	1
ΧΡΥΣΟ	1
ΣΟΥΝΙΟ	1
ΣΕΛΕΡΟ	2
Π.ΜΟΡΣΙΝΗ	1
ΦΙΛΙΑ	4
ΚΙΜΜΕΡΙΑ	1
ΜΥΚΗ	2
ΚΟΠΤΕΡΟ	2
Π.ΧΡΥΣΑ	1
ΣΥΝΟΛΟ =	29

ΔΡΑΣΗ "Δ.Ε.Ν. ΜΑΪ-ΓΙΑΖΟΥΜΕ" ΑΠΡ-ΜΑΪ 2015 διήμερη δράση εφήβων γυμνασίου στο κέντρο προσκόπων Γέρακα, Ξάνθης													
ΗΜ/ΝΙΑ	ΤΟΠΟΣ	ΕΜΨΥΧΩΤΕΣ	ΕΦΗΒΟΙ										
			Μ/ΤΑ		Π/ΤΑ		ΣΥΝ						
			Αγ	Κο	Αγ	Κο							
23/4/15	ΞΑΝΘΗ	ΜπΣ ΝΕΚ ΣΑΟ ΕΑ ΦΙ ΔΑ	6	4	0	0	10						
29/4/15	ΦΙΛΙΑ	ΜπΣ ΝΕΚ ΣΑΟ ΕΑ ΦΙ ΔΑ	6	4	0	0	10						
1-2/5/15	ΓΕΡΑΚΑΣ	ΜπΣ ΝΕΚ ΣΑΟ ΕΑ ΦΙ ΔΑ	6	4	0	0	10						

ΤΟΠΟΣ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ	ΓΥΜΝΑΣΙΟ
ΦΙΛΙΑ	7
ΞΑΝΘΗ	3
ΣΥΝΟΛΟ =	10
Α ΓΥΜ	4
Β ΓΥΜ	4
Γ ΓΥΜ	2
ΣΥΝΟΛΟ =	10

Πίνακας 3.1

Συμμετοχή στη δράση ανταλλαγής ΔΕΝ-Σχολής Χίλλ													
ΣΥΝΕΡΓΑΖΟΜΕΝΕΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΕΣ ΝΕΟΙ & ΕΝΗΛΙΚΕΣ (Γονείς / Εμπυχωτές-Εκπαιδευτικοί) ΔΕΝ (ΘΡΑΚΗ) ΣΧΟΛΗ ΧΙΛΛ (ΑΘΗΝΑ) ΕΜΨΥΧΩΤΕΣ / ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ	ΠΑΙΔΙΑ (ΔΗΜ)					ΕΝΗΛΙΚΕΣ							
	Μ/ΤΑ		Π/ΤΑ		ΣΥΝ	Μ/ΤΑ		Π/ΤΑ		ΣΥΝ			
	Αγ	Κο	Αγ	Κο		Αγ	Κο	Αγ	Κο				
	1	7	2	2	12	2	7	0	4	13			
ΣΧΟΛΗ ΧΙΛΛ (ΑΘΗΝΑ)	0	0	11	9	20	0	0	12	11	23			
ΕΜΨΥΧΩΤΕΣ / ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ	0	0	0	0	0	0	3	2	7	12			
ΣΥΝΟΛΟ	1	7	13	11	32	2	10	14	22	48			

ΣΤΟΙΧ ΝΕΩΝ	ΤΟΠΟΣ ΚΑΤ	ΣΥΝ
ΤΑΞΗ	ΦΙΛΙΑ	4
Γ ΔΗΜ	ΑΚΑΡΠΟ	1
Δ ΔΗΜ	ΞΑΝΘΗ	6
Ε ΔΗΜ	ΚΟΜΟΤΗΝΗ	1
ΣΤ ΔΗΜ	ΑΘΗΝΑ	20
ΣΥΝ ΣΥΜ =	32	32

Πίνακας 3.2

Συμμετοχή στην δράση των ΔΕΝ στα περιφερειακά ΚΕΣΠΕΜ 2014-2015																						
ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΔΡΑΣΗ ΔΕΝ	ΝΕΟΙ															Ν. ΕΝΗΛΙΚΕΣ / ΓΟΝΕΙΣ					ΣΥΝ ΣΥΜ	
	ΠΑΙΔΙΑ (ΔΗΜ)					ΕΦΗΒΟΙ (ΓΥΜ-ΛΥΚ)					ΝΕΟΙ ΕΝΗΛ- ΦΟΙΤ					ΣΥΝ	Μ/ΤΑ		Π/ΤΑ			ΣΥΝ
	Μ/ΤΑ		Π/ΤΑ		ΣΥΝ	Μ/ΤΑ		Π/ΤΑ		ΣΥΝ	Μ/ΤΑ		Π/ΤΑ		ΣΥΝ		Αν	Γυ	Αν	Γυ		
	Αγ	Κο	Αγ	Κο		Αγ	Κο	Αγ	Κο		Αγ	Κο	Αγ	Κο								
ΚΕΣΠΕΜ ΔΡΟΣΕΡΟΥ	58	30	0	0	88	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	88	0	0	0	0	0	88
ΚΕΣΠΕΜ ΣΕΛΕΡΟΥ	1	1	0	0	2	12	15	0	0	27	0	0	0	0	0	29	0	0	0	0	0	29
ΚΕΣΠΕΜ ΕΥΛΑΛΟΥ	10	5	0	0	15	0	5	0	0	5	0	0	0	0	0	20	0	3	0	0	3	23
ΚΕΣΠΕΜ ΕΧΝΟΥ	2	12	0	0	14	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	14	0	9	0	0	9	23
ΚΕΣΠΕΜ ΙΑΣΜΟΥ	20	17	0	0	37	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	37	0	0	0	0	0	37
ΚΕΣΠΕΜ ΣΑΠΩΝ	4	7	1	0	12	3	6	0	0	9	0	0	0	0	0	21	0	0	0	0	0	21
ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ	95	72	1	0	168	15	26	0	0	41	0	0	0	0	0	209	0	12	0	0	12	221

Πίνακας 3.3

Συμμετοχή στη δράση των ΔΕΝ στον Δήμο Τοπτερίου																		
ΗΜ/ΝΙΑ ΔΡΑΣΗΣ	ΤΟΠΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	ΤΙΤΛΟΣ ΔΡΑΣΗΣ	ΕΜΨΥΧΩΤΕΣ	ΝΕΟΙ										ΕΝΗΛΙΚΕΣ				
				ΠΑΙΔΙΑ (ΔΗΜ)					ΕΦΗΒΟΙ (ΓΥΜ-ΛΥΚ)					ΝΕΟΙ ΕΝΗΛ- ΦΟΙΤ				
				Μ/ΤΑ		Π/ΤΑ		ΣΥΝ	Μ/ΤΑ		Π/ΤΑ		ΣΥΝ	Μ/ΤΑ		Π/ΤΑ		ΣΥΝ
				Αγ	Κο	Αγ	Κο		Αγ	Κο	Αγ	Κο		Αγ	Κο	Αγ	Κο	
15-5	ΤΟΞΟΤΕΣ	"ΑΚΟΥΩ, ΣΕΒΟΜΑΙ, ΥΠΟΣΤΗΡΙΖΩ ΤΟ ΠΑΙΔΙ ΜΟΥ"	ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ ΔΕΝ	0	1	3	2	6	0	0	5	0	5	0	0	0	0	11
ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ (ΑΤΟΜΑ ΠΟΥ ΣΥΜΜΕΤΕΙΧΑΝ ΣΤΗ ΔΡΑΣΗ)				0	1	3	2	6	0	0	5	0	5	0	0	0	0	11

ΘΕΡΙΝΑ ΔΕΝ 2015
ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΝΕΩΝ ΣΤΙΣ ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΔΡΑΣΕΙΣ

	ΚΑΤ	ΝΕΣΤΟΣ				ΣΥΝ		%
ΜΕΙΟΝΟΤΗΤΑ	28	34	40	25	43	170		83%
ΠΛΕΙΟΝΟΤΗΤΑ	13	8	4	9	0	34		17%
ΣΥΝΟΛΟ	41	42	44	34	43	204		100%
ΑΓΟΡΙΑ	15	15	24	17	23	94		46%
ΚΟΡΙΤΣΙΑ	26	27	20	17	20	110		54%
ΣΥΝΟΛΟ	41	42	44	34	43	204		100%
ΝΗΠΙΑ	1	2	3	2	1	9	90	44%
Α ΔΗΜ	0	2	4	4	9	19		
Β ΔΗΜ	1	2	4	12	5	24		
Γ ΔΗΜ	3	7	6	14	8	38		
Δ ΔΗΜ	2	12	4	1	10	29	87	43%
Ε ΔΗΜ	3	13	5	1	6	28		
ΣΤ ΔΗΜ	4	4	18	0	4	30		
Α ΓΥΜ	9	0	0	0	0	9	27	13%
Β ΓΥΜ	12	0	0	0	0	12		
Γ ΓΥΜ	6	0	0	0	0	6		
ΣΥΝΟΛΟ	41	42	44	34	43	204	204	100%
ΚΟΜΟΤΗΝΗ	4	4		3		11	11	5%
ΣΟΥΝΙΟ				7		7	77	38%
ΣΕΛΕΡΟ	2				2	4		
ΒΕΛΟΧΩΡΙ					1	1		
ΦΙΛΙΑ	11	16	1	11	9	48		
ΑΚΑΡΠΟ	1			1	15	17		
ΞΑΝΘΗ	12	15	2	4	4	37	41	20%
ΔΡΟΣΕΡΟ	3					3		
ΜΑΝΤΕΝΑ			1			1		
ΑΒΑΤΟ					1	1	39	19%
ΜΙΚΡΟΧΩΡΙ					8	8		
ΕΥΛΑΛΟ					2	2		
ΚΥΡΝΟΣ					1	1		
ΤΟΞΟΤΕΣ	6	5		8		19		
ΘΑΛΑΣΣΙΑ	1		2			3		
ΓΑΛΑΝΗ	1	2	2			5		
ΕΧΙΝΟΣ			9			9	36	18%
ΠΑΧΝΗ			1			1		
ΓΛΑΥΚΗ			26			26		
ΣΥΝΟΛΟ	41	42	44	34	43	204	204	100%